

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE

HUDEBNÍ A TANEČNÍ FAKULTA

Hudební umění

Klavír

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

INTERPRET A PRÁVO

JUDr. Lucie Langerová

Vedoucí práce: MgA. Martin Kasík, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Jan Simon

Datum obhajoby: 5. 6. 2018

Přidělovaný akademický titul: Bakalář umění (BcA.)

Praha, 2018

ACADEMY OF PERFORMING ARTS IN PRAGUE

THE MUSIC AND DANCE FACULTY

Art of Music

Piano

BACHELOR'S THESIS

PERFORMER & LAW

JUDr. Lucie Langerová

Thesis advisor: MgA. Martin Kasík, Ph.D.

Examiner: Mgr. Jan Simon

Date of thesis defence: 5/6/2018

Academic title granted: Bachelor of Arts (BcA.)

Prague, 2018

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma *Interpret a právo* vypracovala samostatně pod odborným vedením vedoucího práce a s použitím uvedené literatury a pramenů.

Praha, dne

.....

podpis diplomanta

Upozornění

Využití a společenské uplatnění výsledků diplomové práce nebo jakékoliv nakládání s nimi je možné pouze na základě licenční smlouvy, tj. souhlasu autora a AMU v Praze.

Evidenční list

Uživatel stvrzuje svým podpisem, že tuto práci použil pouze ke studijním účelům, a prohlašuje, že ji vždy řádně uvede mezi použitými prameny.

[illegible]

ABSTRAKT

Bakalářská práce na téma Interpret a právo by měla sloužit jako právní příručka pro interprety, kteří se s právem setkávají v různých životních situacích, aniž by o tom často věděli. Jednotlivé části se věnují otázkám autorského práva, práv s autorským právem souvisejících, daňového práva a práva sociálního zabezpečení.

Krok za krokem jsou zde popsány situace, do nichž se interpret při své činnosti může dostat, práva a povinnosti z nich vyplývající a postupy, jak taková práva uplatnit nebo takové povinnosti splnit.

Autorka se v práci snaží přiblížit oblast práva lidem, kteří se s ním dosud nesetkali. Používá proto i jazyk, který je přístupnější než většina odborných právnických publikací.

Klíčová slova: Interpret, Právo, Právní příručka

ABSTRACT

This bachelor's thesis "Performer and Law" should serve as a legal guide for all the performers who get in touch with law in many different situations, often while even not knowing it. Individual sections deal with topics such as copyright law – authors' rights and related rights, tax law and social security law.

Step by step the text describes the situations that performer could be involved in due to his or her activity, all the rights and duties steaming from these situations and procedure to exercise those rights or performs those duties.

The author's aim is to familiarize people, who haven't ever handled with law, with this huge phenomenon. Therefore, there is a comprehensible language used in this thesis, instead of that used in professional legal literature.

Keywords: Performer, Law, Legal guide

Obsah

1 Úvod	1
2 Autorské právo aneb Co a za jakých podmínek můžeme hrát.....	2
2.1 Práva autora	2
2.1.1 Osobnostní práva autora.....	2
2.1.2 Majetková práva autora	3
2.2 Smluvní licence	8
2.2.1 Náležitosti licence	9
2.2.2 Licence Creative Commons	12
2.3 Volné užití díla	13
2.4 Zákonné licence	14
2.5 Ochraný svaz autorský: jak získat licenci	16
3 (Nejen) právo nakladatele aneb Z čeho můžeme hrát	20
4 Práva výkonného umělce aneb Co nám vzniká za práva	23
5 Další práva s právem autorským související aneb Co když právo nevznikne jenom nám	28
6 Daňové právo aneb Není práva bez povinností	32
6.1 Daňové přiznání	36
6.2 Registrace k dani z příjmů	39
7 Sociální a zdravotní pojištění aneb I interpret musí být solidární a myslet na budoucnost	40
7.1 Důchodové pojištění	40
7.2 Nemocenské pojištění	45
7.3 Zdravotní pojištění	46
8 Závěr	50
Seznam použité literatury	51
Knihy	51
Právní předpisy.....	51
Judikatura.....	52
Internetové zdroje	52
Příloha č. 1 – Licenční prvky Creative Commons	54
Příloha č. 2 – Žádost o svolení k provozování hudebních děl	55
Příloha č. 3 – Smlouva o zastupování práv výkonného umělce.....	57
Příloha č. 4 – Přiznání k dani z příjmů fyzických osob	61
Příloha č. 5 – Příloha č. 1 k přiznání k dani z příjmů	65
Příloha č. 6 – Příloha č. 2 k přiznání k dani z příjmů	67

1 Úvod

Právo je fenomén, který zasahuje do všech sfér našeho života. Ať už jde o pravidla silničního provozu, nebo uzavírání kupních smluv při návštěvě obchodu a smluv o přepravě při nástupu do prostředků veřejné dopravy, nenastane den, kdy bychom se do nějaké právem regulované situace nedostali. Naštěstí jsou pro nás tyto každodenní záležitosti už takovou samozřejmostí, že se jejich právní povahou vůbec nemusíme zabývat.

Pak jsou zde ale oblasti specializovanější, s nimiž už se nesetkává úplně každý a rozhodně ne každý den, přesto by měl vědět, jak s takovými situacemi naložit. Jde zejména o oblasti týkající se výdělečných činností a získávání finančních i nefinančních příjmů obecně. K tomu se vztahuje nejen každoroční hysterie stupňující se s tím, jak se blíží termín odevzdávání daňových přiznání, ale i podmínky výkonu takových činností či způsoby řešení konfliktů našich práv s právy jiných. Ne nadarmo se proto například na lékařských fakultách kromě anatomie a dalších medicínských předmětů vyučuje také zdravotnické právo, na ekonomických školách právo týkající se účetnictví, na policejních školách právo policejní či správní. To, že člověk není právníkem, totiž neznamená, že se ho právo netýká a že nemusí z práva ovládat vůbec nic.

Jak se však k takovému tvrzení mají postavit ti, kteří nemají to štěstí, že by byli alespoň v souvislosti s jejich konkrétní činností v právu vzděláni? *Ignorantia legis non excusat*, neznalost práva neomlouvá, ale můžeme chtít po zpěvačce, aby měla nastudované všechny právní předpisy, které by se mohly týkat její činnosti, když je jejich množství tak ohromné, často dokonce nepřehledné, a navíc jsou zákony psány jazykem, kterému nikoli výjimečně nerozumí ani právníci?

U zaměstnanců bývá tato situace většinou jednodušší, protože na řešení právních otázek je tu zaměstnavatel či jiný zaměstnanec. Ale má snad koncertní houslista vlastního právníka? Má klavírista v dnešní době a v dnešní společnosti takové postavení, že pro něj není problém si na řešení nastolených otázek najmout advokáta a jejich řešením se nezatěžovat?

V několika výjimečných případech možná ano, ve většině však nikoli. A proto jsem se rozhodla pro vznik této práce, která by měla posloužit jako právní příručka pro hudební interprety a přiblížit jim ty oblasti práva, které jsou pro ně nejdůležitější.

2 Autorské právo aneb Co a za jakých podmínek můžeme hrát

*„Pojem Interpret označuje hudebníka, který provádí (interpretuje) skladbu hudebního skladatele přesně podle notového zápisu nebo text písně napsaný textařem, libretistou nebo básníkem.“*¹ Z této definice hudebního interpreta je zřejmé, že je tento nemyslitelný bez skladatele, textaře ad., tedy autorů.

Autoři jsou osoby, které vytvořily umělecké dílo jakožto jedinečný výsledek své tvůrčí činnosti, přičemž musí být takové dílo vyjádřeno v jakékoliv objektivně vnímatelné podobě.² Kdyby dílo nebylo takto vyjádřeno, nebylo by umožněno jeho provedení interpretem, jelikož by tento neměl dílo jak seznat.

Podmínka dvou dotčených osob při provádění díla, tedy interpreta a skladatele, s sebou přináší konflikt v právech. Interpret nemůže být interpretem bez interpretovatelného díla, k dílům však mají výlučné právo jejich autoři. Co tedy mohou interpreti provádět? Tuto otázku řeší autorské právo, které na jedné straně přináší ochranu autorům, na druhé straně umožňuje užití děl i osobami odlišnými od autorů.

2.1 Práva autora

Obsah autorského práva lze rozdělit do dvou oblastí. Tou první jsou výlučná osobnostní práva autora, druhou pak výlučná majetková práva.

2.1.1 Osobnostní práva autora

Mezi osobnostní práva patří právo osobovat si autorství (a zároveň vyloučit kohokoli jiného ze shodné činnosti), rozhodovat o zveřejnění autorství i díla samotného a právo na nedotknutelnost díla. To znamená, že pouze autor má právo udělit svolení k jakékoli změně nebo k zásahu do jeho díla, nestanoví-li zákon

¹ Interpret (hudba). In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2018-02-10]. Dostupné z: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Interpret_\(hudba\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Interpret_(hudba)).

² Ustanovení § 5 odst. 1 a § 2 odst. 1 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

jinak. Má právo na to, aby jeho dílo nebylo užíváno způsobem, který by snižoval jeho hodnotu, protože může vykonávat nad uživateli tzv. autorský dohled.

Veškerá tato práva jsou pevně svázána s osobou autora, ten se jich nemůže vzdát ani je převést. Jako důsledek jejich závislosti a lpění na autorovi zanikají osobnostní práva jeho smrtí. To však neznamená, že je po smrti autora umožněno takové chování uživatelů děl (a tedy i interpretů), jaké by v průběhu autorova života zasahovalo do jeho osobnostních práv.

Zákon na tuto situaci pamatuje a výslovně zakazuje osobování si autorství kýmoli jiným než autorem a užívání díla snižující jeho hodnotu i po smrti autora. Požaduje rovněž uvádění jména autora, je-li to obvyklé, při užití díla. Došlo-li by k porušení jakéhokoliv z těchto práv, může se ochrany domáhat osoba autorovi blízká, právnická osoba sdružující autory nebo příslušný kolektivní správce.

Tato ochrana je poskytována zcela nezávisle na trvání majetkových práv, není tedy rozhodné, zda autor zemřel před 10 nebo 150 lety.

2.1.2 Majetková práva autora

Širší a v určitém směru pro interpreta zajímavější částí autorových práv jsou práva majetková. Základním majetkovým právem je velice široké právo dílo užít. Jde o právo výlučné a nepřevoditelné, bez souhlasu autora je tak dílo vyloučeno z právního oběhu. Jde o jakékoli nakládání s dílem, ledaže jde o tzv. konzumování díla, tedy takové nakládání s dílem, které je jeho přímým účelem, tj. vnímáním díla lidskými smysly (např. poslech hudby, četba knihy, prohlížení výtvarného díla, ale i neveřejná interpretace hudby). Interpretovi tak nic nebrání v tom, aby zcela neveřejně interpretoval jakékoli dílo.

Naopak užitím díla, které přísluší výlučně autorovi, se myslí zejména nakládání s dílem směřující k jeho poskytnutí jiné osobě, tedy umožnění jiným dílo konzumovat, nebo takové nakládání, jehož důsledkem je změna samotného díla – zpracování díla apod.³

³ CHALOUPKOVÁ, Helena a Petr HOLÝ. *Autorský zákon: komentář*. 5. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017, s. 34-35. Beckovy komentáře. ISBN 9788074006715.

Zákon demonstrativně vyjmenovává způsoby užití, nevylučuje však způsoby jiné. Jde zejména o rozmnožování díla, rozšiřování, pronájem, půjčování či vystavování originálu či rozmnoženiny díla a sdělování díla veřejnosti. Pod sdělování díla veřejnosti dále zákon subsumuje provozování díla živě nebo ze záznamu, přenos provozování díla a vysílání díla rozhlasem či televizí včetně přenosu a provozování rozhlasového či televizního vysílání díla.⁴

Pro interpreta je významné zejména právo na sdělování díla veřejnosti, ale i na rozmnožování díla.

Rozmnožování díla

Rozmnožováním díla se rozumí zhotovení trvalých, ale i dočasných rozmnoženin díla nebo jeho části, a to jakýmkoli prostředky a v jakékoli formě, např. tiskem, fotografií, zvukem, obrazem, elektronicky apod.⁵ Pořízení rozmnoženiny je zároveň nedílnou součástí sdělování díla veřejnosti prostřednictvím internetu.⁶

Bez oprávnění uděleného autorem formou licence tak interpret nemůže zaznamenávat dílo na CD a podobné nosiče a takto jej rozmnožovat (nejde-li o některý z případů uvedených dále), ale ani zveřejňovat např. na sociálních sítích či jiných internetových stránkách.

Sdělování díla veřejnosti

Pro interpreta nejvýznamnějším majetkovým právem autora je sdělování díla veřejnosti. Tím se rozumí zpřístupnění díla v nehmotné podobě, ať už živě nebo ze záznamu. Jde rovněž o zpřístupňování díla veřejnosti takovým způsobem, že kdokoli může mít k němu přístup v místě a čase podle své vlastní volby, zejména počítačovou nebo obdobnou sítí.

Podstatným znakem tohoto sdělování je veřejnost. Musí jít tedy o zpřístupnění díla individuálně určenému okruhu osob – netýká se například poskytnutí autorského

⁴ Ustanovení § 12 odst. 4 cit. zák.

⁵ Ustanovení § 13 cit. zák.

⁶ CHALOUPKOVÁ, Helena a Petr HOLÝ. *Autorský zákon: komentář*. 5. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017, s. 39. Beckovy komentáře. ISBN 9788074006715.

díla v rámci adresné e-mailové komunikace mezi dvěma osobami.⁷ Z pojmu sdělování veřejnosti je vyloučena určitá množina užití díla, a to v rámci osobní potřeby (blíže viz dále). Jde o případy, kdy fyzická osoba užívá dílo pro osobní potřebu a nesleduje tím dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu.⁸ Nespadají sem však pouze ty případy, kdy osoba užívá dílo pro sebe, ale i ty, kdy k užití dochází v rámci domácnosti či mezi osobami blízkými. Teorie i judikatura pojem „osobní potřeba“ rozšiřují i o další osoby. Může se jednat o pozvané hosty či jiné individuálně určené osoby.

Nelze však jednoduše shrnout, že veškeré individuálně určitelné osoby jsou vyloučeny z pojmu veřejnost, jak již několikrát dovodily nejvyšší soudy. Například SDEU konstatoval, že pod pojem užití pro osobní potřebu nelze podřadit hotelové hosty, přestože je lze jednoznačně individuálně určit⁹ (na rozdíl třeba od hostů v domácnostech).

Zůstává však otázkou, zdali je sdělováním díla veřejnosti jeho provozování např. v kancelářích, služebních vozech apod. Ústavní soud stanovil, že je nutno zkoumat případy sdělování veřejnosti *ad hoc* za přihlédnutí k dalším skutečnostem, jako je místo a účel, za jakým ke sdělování veřejnosti dochází. Jedním z významných měřítek bude záměr sdělování díla za účelem hospodářského prospěchu, a tedy bude sdělováním díla veřejnosti i jeho sdělování např. v restauraci bez hostů, přestože zde veřejnost chybí. Převáží zde účel sdělování, tedy účel zisku (hosté mohou kdykoli přijít a sdělování díla má jejich příchod a setrvání podpořit). Může však nastat i opačná situace, kdy půjde o sdělování díla veřejnosti, přestože evidentně není sledován hospodářský prospěch, a to například při veřejných produkcích se vstupem zdarma.¹⁰

Z toho vyplývá, že při ideální definici sdělování díla veřejnosti „*zahrnuje jakékoli sdělování díla, které se děje za účelem přímého či nepřímého hospodářského nebo*

⁷ CHALOUPKOVÁ, Helena a Petr HOLÝ. *Autorský zákon: komentář*. 5. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017, s. 45. Beckovy komentáře. ISBN 9788074006715.

⁸ Dle rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 9. 2004, sp. zn. 4 Tz 124/2004.

⁹ Rozhodnutí ve věci SGAE vs. Rafael Hoteles, sp. zn. C-306/05.

¹⁰ MATĚJČNÝ, Tomáš. *Kolektivní správa autorských práv*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 63-65. Pro praxi. ISBN 978-80-7380-528-9.

obchodního prospěchu, a rovněž i všechna jiná sdělování, která z pohledu sdělovatele směřují vůči individuálně (jmenovitě) neurčenému okruhu osob."¹¹

Ústavní soud pak na základě takto stanovených měřítek dovodil, že ke sdělování veřejnosti nebude docházet ani v případech, kdy provozují díla sami zaměstnanci pro sebe v zaměstnání.¹² Není tak pochyb, že sdělováním veřejnosti nebude například ani prezentace díla na interním semináři, který bude součástí výuky na umělecké škole. Takovému provádění díla tedy autorské právo nebrání.

Pro interprety je stěžejní podmnožinou sdělování díla veřejnosti právo na živé provozování díla. Zde plynou povinnosti stanovené autorským zákonem provozovateli díla, což je osoba, která dala podnět k pořádání veřejné produkce, finančně tuto produkci zabezpečila a odpovídá za její uskutečnění.¹³ Ve většině případů je tak provozovatelem, a tedy uživatelem díla pořadatel akce, nikoli samotný interpret. V tomto ideálním případě není interpret zatížen žádnými povinnostmi souvisejícími s autorským právem. Nezřídka se však stává, že je interpret zároveň v postavení pořadatele. V takovém případě je právě jeho povinností získat oprávnění k živému provozování díla na základě licenční smlouvy, kterou uzavře s autory zpravidla prostřednictvím kolektivních správců (viz dále).¹⁴

Trvání majetkových práv

Majetková práva trvají po dobu autorova života a 70 let po jeho smrti; je-li autorů více, trvání majetkových práv neskončí dříve než 70 let od smrti posledního z autorů. Není zde rozhodné, zda šlo o dílo spoluautorské (více autorů se podílelo na jeho vzniku společně) či nikoli (autor hudby zhudebnil cizí text, který nebyl původně určen ke zhudebnění).¹⁵

¹¹ TELEČ, Ivo a Pavel TŮMA. *Autorský zákon: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2007, s. 220-221. Velké komentáře. ISBN 9788071796084.

¹² Nález Ústavního soudu sp. zn. II.ÚS 3076/13 ze dne 15. 4. 2014.

¹³ MATĚJČNÝ, Tomáš. *Kolektivní správa autorských práv*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 67. Pro praxi. ISBN 978-80-7380-528-9.

¹⁴ CHALOUPOKOVÁ, Helena a Petr HOLÝ. *Autorský zákon: komentář*. 5. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017, s. 47-48. Beckovy komentáře. ISBN 9788074006715.

¹⁵ Například Dvořákova Rusalka je dílem, které bude chráněno jako celek až do roku 2020, jelikož její libretista Jaroslav Kvapil zemřel 10. 1. 1950. Není rozhodné ani to, zda

U děl anonymních trvají majetková práva 70 let od zveřejnění díla, pokud ovšem není autor veřejně znám anebo neprohlásí své autorství k dílu v době trvání majetkových práv (tedy 70 let od zveřejnění). V takovém případě budou majetková práva trvat stejně dlouhou dobu, jako by šlo o dílo nikoli anonymní, tedy jako by byl autor znám od počátku.

Pokud není pro počítání doby trvání majetkových práv rozhodná smrt autora (zejména není-li autor znám) a zároveň nebylo-li dílo oprávněně zveřejněno, zaniknou majetková práva k takovému dílu uplynutím 70 let od jeho vytvoření.

70letá doba trvání majetkových práv počíná běžet vždy prvním dnem roku následujícího po události rozhodné pro její vznik.¹⁶ Například v případě smrti Bohuslava Martinů (28. srpna 1959) počala běžet 1. ledna 1960 a skončí s koncem roku 2029.

Je důležité rovněž zmínit, že dle znění dřívější právní úpravy trvala majetková práva autora jen 50 let. Přejícná ustanovení aktuálně účinného autorského zákona, který od 1. 12. 2000 stanovil 70letou dobu jejich trvání, však stanovují, že novou právní úpravou se řídí doba trvání majetkových práv autora v každém případě, kdy ještě neuplynula doba 70 let. Nejenže tedy byla prodloužena doba ochrany u děl, jimž by 50letá ochrana skončila po účinnosti nové právní úpravy, např. v roce 2010 (nově prodloužena do roku 2030), ale i u děl, u nichž 50letá doba již uplynula. Došlo tak k obnovení trvání majetkových práv do doby, kdy uplyne 70letá doba (např. Josef Suk zemřel v roce 1935, původní ochranná doba tak trvala do roku 1985, v roce 2000 byla obnovena, a to do roku 2005; obdobně např. Vítězslav Novák, k jehož dílům trvají majetková práva po 11měsíční pauze v roce 2000 až doposud, zaniknou na konci roku 2019).

Po uplynutí doby trvání majetkových práv může každý dílo volně užít, jde o tzv. volné dílo.¹⁷

interpretujeme dílo celé, anebo jen jeho instrumentální části – i tyto části napsané pouze Dvořákem jsou součástí celku, který je chráněný, a tudíž jsou i ony samostatně chráněny.

¹⁶ Ustanovení § 27 cit. zák.

¹⁷ Ustanovení § 27 cit. zák.

Právo prvního zveřejnitel

Nebylo-li dílo zveřejněno za doby trvání majetkových práv, mohou majetková práva vzniknout i po uplynutí 70leté doby od smrti autora / zveřejnění díla. Tato práva vznikají prvnímu zveřejniteli, tedy osobě, která jako první dílo oprávněně zpřístupnila veřejnosti. Majetková práva mu náležejí ve stejném rozsahu, v jakém by náležela autorovi díla, pokud by majetková práva k dílu ještě trvala. První zveřejnitel tedy může poskytovat licence k užití díla a rovněž mu náleží i odměny za užití díla.

Právo prvního zveřejnitel trvá 25 let, přičemž tato doba začíná běžet prvním dnem roku následujícího po prvním zveřejnění díla.

Na rozdíl od majetkových práv samotného autora je majetkové právo prvního zveřejnitel převoditelné, není tedy výlučně spojeno s jeho osobou.¹⁸

2.2 Smluvní licence

Jak bylo popsáno výše, majetková práva autora jsou jeho výlučnými právy, která se váží na jeho osobu, nelze je na nikoho převést. To však neznamená, že dílo může užít pouze autor a všichni ostatní jsou z takového užití vyloučeni po celou dobu trvání majetkových práv autora.

Autor může poskytnout oprávnění k výkonu práva dílo užít jiné osobě, a to prostřednictvím tzv. licenční smlouvy. Autor jakožto poskytovatel licence uzavírá smlouvu s jejím nabyvatelem v libovolné formě, není tedy vyžadována forma písemná, ledaže jde o licenci výhradní.

Výhradní licence znamená, že autor po jejím poskytnutí nabyvateli nemá právo poskytnout licenci na stejný způsob užití díla nikomu jinému. Není-li sjednáno jinak, ani sám autor nesmí takovým způsobem dílo užívat. Pokud není v licenci uvedeno, že jde o licenci výhradní, jde o licenci nevýhradní, a tedy zmíněná omezení z licence nevyplývají.

Poskytne-li autor licenční smlouvou oprávnění zpracovat či jinak změnit jeho dílo, nezbavuje se tím práva rozhodovat i o osudu díla nově vzniklého, přestože už

¹⁸ CHALOUPOKOVÁ, Helena a Petr HOLÝ. *Autorský zákon: komentář*. 5. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017, s. 177-178. Beckovy komentáře. ISBN 9788074006715.

nejde přímo o jeho vlastní dílo. Stačí, že jeho dílo bylo součástí nově vzniklého díla. Dojde-li tedy k úpravě díla, musí získat jeho potenciální uživatel oprávnění jej užít nejen od osoby, která dílo zpracovala, ale i od původního autora.

Objedná-li si interpret dílo u skladatele-autora, má se za to, že mu byla licence poskytnuta. Není tedy nutné po obdržení objednaného díla uzavírat ještě licenční smlouvu, pokud však autor neprokáže, že licenční smlouva uzavřena nebyla a její uzavření ani nemělo vytvoření díla na objednávku následovat. Takové případy však nebudou časté, jelikož podstatou a hlavním účelem objednání díla je právě možnost jeho následného užití objednatelem.

Nabude-li nabyvatel prostřednictvím licenční smlouvy určité oprávnění, není oprávněn s ním disponovat, ledaže je v licenční smlouvě ujednáno, že nabyvatel může oprávnění nebo jeho část převést na třetí osobu prostřednictvím tzv. podlicence.¹⁹ Možnost převodu celé licenční smlouvy na třetí osobu nemusí být přímo v licenční smlouvě ujednána, v každém případě je k ní však nutný písemný souhlas poskytovatele licence, tedy autora. Tomu musí nabyvatel neprodleně sdělit, na koho byla smlouva převedena.²⁰ Pokud se tedy interpret domluví s autorem na interpretaci jeho skladby, nemá například v případě časové tísně možnost přijít za svým kamarádem a poprosit ho, zda by za něj „zaskočil“, pokud k takovému záskoku nedá sám autor výslovné svolení.

2.2.1 Náležitosti licence

Licencí autor poskytuje oprávnění k výkonu práva užít autorské dílo buď jakýmkoli způsobem, nebo konkrétně určeným způsobem.²¹ Doporučuje se tento způsob výslovně ujednat. Chybí-li však takové ujednání, neznamená to, že je automaticky sjednána možnost užití díla způsobem jakýmkoliv. V takovém případě se přihlíží k účelu, za jakým byla licenční smlouva uzavírána. Je-li například smlouva uzavřena mezi autorem a interpretem, který zamýšlí skladbu přednést na koncertě, je zřejmé, že i bez ujednání konkrétního způsobu užití půjde pouze o oprávnění ke sdělování díla veřejnosti prostřednictvím živého provozování díla a

¹⁹ Ustanovení § 2363 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

²⁰ Ustanovení § 2364 cit. zák.

²¹ Jednotlivé způsoby užití viz výše.

nikoli například o jeho rozmnožování prostřednictvím nahrávek na CD či šíření po internetu.

I v případě, že je licence poskytnuta ke zdánlivě neomezenému spektru možností užití díla, není toto užití zcela bez hranic. Je totiž možné udělit licenci pouze ke způsobu užití díla, který je v době uzavření smlouvy znám. Při současném tempu rozvoje techniky tak autorovi nehrozí, že by jeho dílo bylo v budoucnu využito způsobem, jaký nemohl z důvodu jeho neexistence v době uzavření smlouvy očekávat.²²

Omezení oprávnění poskytnutého licenci nemusí být určeno pouze jednotlivými způsoby užití. Lze jej omezit i stanovením rozsahu (např. kolikrát může interpret dílo provést), limitací místa (např. dílo lze provádět pouze v Praze) nebo času (např. dílo lze provést pouze do konce roku 2018). Pokud tato omezení nejsou ve smlouvě stanovena, má se za to, že byla licence poskytnuta v takovém rozsahu, jaký je nutný k dosažení účelu smlouvy. Pokud ani z účelu smlouvy nevyplyvá konkrétní odpověď na otázku, jak je oprávnění ohraničeno, má se za to, že územní rozsah licence je omezen na území České republiky, časově je licence omezená na jeden rok, není-li u daného druhu užití díla obvyklá doba ještě kratší, množstevní rozsah je pak stanoven jako množství obvyklé.²³

V případě licence opravňující jejího nabyvatele ke zhotovení rozmnoženin díla (např. oprávnění natočit autorovu skladbu a následně ji vydat na CD) je součástí této licence rovněž oprávnění rozmnoženiny rozšiřovat. Lze-li to na nabyvateli licence spravedlivě požadovat, má pak povinnost na své náklady alespoň jednu rozmnoženinu poskytnout autorovi. Natočí-li tedy interpret CD se skladbou, k níž stále trvají majetková práva autora, měl by zdarma alespoň jedno CD věnovat autorovi (v případě, že už nežije, jeho dědicům).²⁴

V případě autorskoprávních licencí zákon stanovuje vyvratitelnou právní domněnku, že není-li stanoveno jinak, má se za to, že nabyvatel licence má povinnost licenci využít. Uzavře-li tak interpret licenční smlouvu s autorem, jíž získá oprávnění provést autorovo dílo, jedná se zároveň i o povinnost interpreta toto dílo skutečně provést. V opačném případě může autor od licenční smlouvy

²² Ustanovení § 2372 odst. 1 cit. zák.

²³ Ustanovení § 2376 cit. zák.

²⁴ Ustanovení § 2377 cit. zák.

odstoupit a o toto oprávnění interpreta připravit. Není však vyloučeno, aby si interpret s autorem výslovně sjednal, že povinnost využít licenci mít nebude – v takovém případě zůstává interpretovi oprávnění dílo užít, ale nehrozí mu žádný postih, pokud tak neučiní.

Není-li ujednáno jinak, je licence smlouvou úplatnou. V licenční smlouvě by proto měla být ujednána odměna nebo způsob určení její výše, která náleží autorovi za poskytnutí oprávnění. Pokud strany smlouvy výši odměny nesjednají, avšak je z jejich jednání zřejmé, že jejich vůlí je uzavřít smlouvu úplatnou, zaplatí nabyvatel licence autorovi odměnu ve výši obvyklé vzhledem k době uzavření smlouvy a k smluvním podmínkám. Strany si mohou rovněž ujednat, že je licence poskytována bezúplatně.²⁵

Výši odměny lze ujednat i v závislosti na výnosech z využití licence. Není-li tomu tak a je-li odměna tak nízká, že je ve zřejmém nepoměru k zisku z využití licence a k významu předmětu licence pro dosažení takového zisku, má autor právo na přiměřenou dodatečnou odměnu, na níž se může domluvit s nabyvatelem licence nebo o jejíž určení může požádat soud.²⁶ Kdyby tedy interpret získal od autora za velice výhodných podmínek možnost provést jeho dílo a tato provedení by byla natolik úspěšná, že by se to projevilo i v neočekávaně vysokém finančním zisku interpreta, vzniká interpretovi povinnost dodatečně odměnit i autora díla.

Zákon upravuje zvláštní důvod pro odstoupení od licenční smlouvy ze strany autora. Tímto důvodem je změna autorova přesvědčení. Pokud nebylo dílo dosud zveřejněno, neodpovídá-li již autorovu přesvědčení a zveřejněním by byly značně nepříznivě dotčeny autorovy oprávněné osobní zájmy, může autor odstoupit od licenční smlouvy. V takovém případě mu však vzniká povinnost nahradit nabyvateli licence škodu, která mu odstoupením od smlouvy vznikla. Projeví-li následně autor opětovný zájem o užití autorského díla, nabídne licenci přednostně původnímu nabyvateli, a to za podmínek srovnatelných s podmínkami původně ujednanými.²⁷ Proto interpret, ačkoli získal licenci k provedení díla, jehož nacvičování se intenzivně delší dobu věnoval, nemá právo na to, aby mu bylo umožněno dílo provést, pokud v mezidobí autor změní svůj názor na dané dílo a dojde k závěru, že by ho mohlo jeho uvedení poškodit. Interpret nemůže dílo uvést ani bez uvedení

²⁵ Ustanovení § 2366 cit. zák.

²⁶ Ustanovení § 2374 cit. zák.

²⁷ Ustanovení § 2382 cit. zák.

autora (se záměrem vyhnout se tak poškození autora), jelikož tím by bylo opět dotčeno právo autora stanovené autorským zákonem, šlo by o neoprávněné užití díla a porušení povinnosti uvést autorovo jméno. Interpret má tak jedinou možnost spokojit se s finanční kompenzací anebo věřit ve změnu názoru autora.

Pokud interpret jakožto nabyvatel licence zemře, nezaniká tím licence, nýbrž přechází na jeho dědice, pokud to licenční smlouva nevyloučí.²⁸ Takové vyloučení je však více než vhodné ujednat, jelikož např. možnosti interpretovat určité dílo málokdy dědic využije. Licence je sice po právní stránce čistě majetkový obligační vztah, nelze však přehlédnout výrazný osobní prvek v osobě nabyvatele, kdy je zřejmé, že přechod licence na dědice a její následné využití bude realizovatelné jen v minimálním zlomku případů. Není však vyloučeno, aby interpret-nabyvatel licence určil v rámci závěti či dědické smlouvy jinou osobu než svého zákonného dědice, na niž přejdou s jeho smrtí práva a povinnosti vyplývající z licenční smlouvy. V takovém případě je umožnění přechodu těchto práv a povinností nutno vnímat pozitivně.

2.2.2 Licence Creative Commons

Ne v každém případě je však nutné, aby autor uzavíral smlouvu přímo s každým uživatelem. U děl, jejichž volné šíření je kýžené a počet jejichž užití je často mimo monitorovací schopnosti autora, lze využít možnosti podání návrhu na uzavření licenční smlouvy vůči neurčitému okruhu osob.²⁹ Jde o neadresné poskytování oprávnění dílo užit, kdy je stanoven soubor licenčních podmínek, za kterých lze oprávnění poskytnout pouhým odkazem takové podmínky, popř. splněním jiné podmínky, jako např. zaplacením odměny. Toho je využíváno zejména při šíření děl na internetu.³⁰

Mezi licence uzavírané tímto způsobem řadíme i tzv. licence Creative Commons. Tyto jsou populární zejména kvůli mezinárodní srozumitelnosti, když pro jednotlivá oprávnění, která jsou volně a bezplatně poskytována nabyvatelům, užívají obrázkové licenční prvky srozumitelné bez ohledu na jazykovou vybavenost

²⁸ Ustanovení § 2382 cit. zák.

²⁹ Ustanovení § 2373 cit. zák.

³⁰ CHALOUPKOVÁ, Helena a Petr HOLÝ. *Autorský zákon: komentář*. 5. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017, s. 311-317. Beckovy komentáře. ISBN 9788074006715.

poskytovatele i nabyvatele.³¹ Jednotlivé typy licencí Creative Commons obsahují různé kombinace těchto licenčních prvků.³² Všem je společné, že dovolují (za různých podmínek) dílo šířit a při šíření nebo úpravě díla vyžadují zveřejnění informací o díle (autor, název) a o poskytnuté licenci (URL odkaz na CC licenci). Jsou neodvolatelné, tudíž autor nemůže zamezit uživatelům v nakládání s dílem. Může sice sám již dále dílo nezveřejňovat pod danou licenci, dříve nabyté kopie či modifikace díla však mohou být užívána nadále.

Pokud však nabyvatel (v našem případě interpret) poruší podmínky stanovené licencí Creative Commons, např. neuvede autora díla nebo ke své nahrávce díla chráněného licencí Creative Commons šířené po internetu nepřipojí odkaz na tuto licenci, licence zaniká a nabyvatel-interpret tak přichází o oprávnění takové dílo užít, ledaže ve lhůtě 30 dnů porušení napraví. Při nápravě ve lhůtě se licence automaticky obnovuje. Nezanikají tím však případné odpovědnostní nároky autora za dočasné porušení licence.³³ Autor tak může žádat po dočasně neoprávněném uživateli jeho díla například vydání bezdůvodného obohacení (veškeré příjmy, které plynuly uživateli díla z tohoto užívání po dobu, kdy k němu nebyl oprávněn) či náhradu újmy způsobené neoprávněným užitím díla.

2.3 Volné užití díla

Potřeba souhlasu autora s užitím díla není absolutní a bezvýjimečná. Zákon ze své působnosti vylučuje případy tzv. volného užití – v těchto případech tak nejsou autorská díla chráněna ustanoveními autorského zákona vztahujícími se k právu dílo užít, a tudíž k takovému užití nepotřebujeme licenci ani jiný souhlas autora. Jde o užití díla pro osobní potřebu fyzické osoby, tedy člověka, není-li účelem takového užití dosažení hospodářského či obdobného prospěchu.³⁴

³¹ Přehled jednotlivých licenčních prvků viz Příloha č. 1. Více na: Licenční prvky. *Creative Commons Česká republika* [online]. [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: <http://www.creativecommons.cz/licence-cc/licencni-prvky/>

³² Jednotlivé varianty licencí Creative Commons naleznete zde: Varianty licence. *Creative Commons Česká republika* [online]. [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: <http://www.creativecommons.cz/licence-cc/varianty-licence/>

³³ Tamtéž.

³⁴ Ustanovení § 30 autorského zákona.

Není proto porušením práva, pokud si například stáhneme z internetu nahrávku skladby, vypálíme si CD či DVD nebo si mimo koncertní pódia či rozhlasové mikrofony zahrajeme skladbu stále chráněnou autorským právem. K takovýmto užitím pak nemusí docházet jen v případech, kdy osoba užívá dílo pro sebe, ale i v těch, kdy k užití dochází v rámci domácnosti, mezi osobami blízkými či mezi hosty soukromého domácího koncertu, z něhož neplyne majetkový prospěch a na nějž nemá přístup neomezený okruh lidí, nýbrž pouze konkrétní pozvaní hosté (jde tedy o všechny případy, kdy není naplněn pojem veřejnost, jak byl vymezen výše)³⁵.

Z volného užití díla je však vyloučeno rozmnožování vydaného notového záznamu díla hudebního i hudebně dramatického. Kopírovat noty proto po právu nelze ani pro vlastní potřebu (viz dále).³⁶

2.4 Zákonné licence

Vedle licencí uzavřených mezi autorem či jeho zástupci a uživatelem díla a volných užití autorských děl existují i jiné právní důvody, na jejichž základě můžeme díla užit, přestože nám nenáleží majetková práva vážící se k těmto autorským dílům. Tyto případy stanoví přímo zákon a označuje je jako tzv. zákonné licence.

Mezi tyto zákonné licence patří zaprvé citace.³⁷ Interpret by se mohl s využitím této licence setkat například při psaní kritiky či recenze, popřípadě odborné či vědecké práce (s čímž se většina interpretů minimálně během studií setká). Je nutné, aby šlo o dílo zveřejněné a o dílo, jehož se daná recenze či práce přímo týká. Jsou-li splněny tyto podmínky a je-li uvedeno, pokud je to možné, jméno autora citovaného díla a jeho název, lze část díla většího, popřípadě celé dílo menšího rozsahu uvést, aniž bychom zasahovali do autorského práva.

Dílo lze rovněž citovat pro výukové účely. Při takovém použití slouží dílo jako názorný příklad přednášené látky, popřípadě jako předmět srovnání s dílem jiným. Například u přednášek tedy musí být zachován vlastní charakter přednášky, nesmí

³⁵ MATĚJČNÝ, Tomáš. *Kolektivní správa autorských práv*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 63. Pro praxi. ISBN 978-80-7380-528-9.

³⁶ Ustanovení § 30a cit. zák.

³⁷ Viz ustanovení § 31 cit. zák.

jít o pouhé provedení citovaného díla, kdy by byl přednášející pouze výkonným umělcem.³⁸ Uvedené dílo musí být v takovém případě uvedeno vždy jen v rozsahu vyžadovaném konkrétním účelem.³⁹

Mezi další případy zákonných licencí patří například úřední licence. Tato umožňuje užít dílo v odůvodněném rozsahu pro účely veřejné bezpečnosti, pro soudní nebo správní řízení, k jinému úřednímu účelu nebo pro parlamentní jednání.⁴⁰ Je-li tedy zapotřebí přednést dílo například jako důkazní prostředek v soudním sporu o autorství nebo plagiátorství, nemusí se interpret obávat porušení autorského práva.

Mnohem častěji se však bude interpret setkávat s další z licencí, kterou je licence zpravodajská. Ta umožňuje užití díla ve spojitosti se zpravodajstvím týkajícím se aktuálních událostí, a to opět v potřebném rozsahu. Například při zpravodajství o koncertním provedení díla může být toto dílo reprodukováno jen v krátkém rozsahu, který umožní posluchači připomenout, o jaké dílo jde.⁴¹ Takto lze použít i dílo dosud nezveřejněné! Může jít o užití díla v jakékoli formě zpravodajství, bez ohledu na sdělovací prostředek, např. zpravodajství televizní, rozhlasové, tiskové, ale i zpravodajství fotografií či filmem.⁴² Zákon rovněž umožňuje převzetí informací uvedených v jiném sdělovacím prostředku, pokud to přímo v tomto zdroji není zapovězeno.

Jiná zákonná licence umožňuje užití díla v rámci občanských či náboženských obřadů, úředních akcí pořádaných orgány veřejné správy nebo v rámci školních představení. V případě, že se tím nesleduje dosažení zisku, je tak možné uvádět autorská díla na svatbách, promocích, pohřbech, křtinách, mších či nekomerčních školních představeních, v nichž účinkují výlučně žáci, studenti nebo učitelé.⁴³ Za

³⁸ CHALOUPKOVÁ, Helena a Petr HOLÝ. *Autorský zákon: komentář*. 5. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017, s. 86-87. Beckovy komentáře. ISBN 9788074006715.

³⁹ JAKL, Ladislav. *Duševní vlastnictví a jeho právní ochrana*. Praha: Metropolitan University Prague Press, 2014, s. 231. ISBN 978-80-87956-00-7.

⁴⁰ Ustanovení § 34 cit. zák.

⁴¹ JAKL, Ladislav. *Právní ochrana duševního vlastnictví*. Praha: Metropolitní univerzita Praha, 2011, s. 187. ISBN 978-80-86855-78-3.

⁴² CHALOUPKOVÁ, Helena a Petr HOLÝ. *Autorský zákon: komentář*. 5. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017, s. 91. Beckovy komentáře. ISBN 9788074006715.

⁴³ Tamtéž, s. 93.

takováto představení lze jistě považovat i veškeré koncerty a recitály studentů pořádané uměleckou školou, nevybírání se vstupné. V takovém případě lze přednášet i díla jinak autorskoprávně chráněná, tedy například díla z oblasti soudobé hudby.

Zákon dále zmiňuje tzv. nepodstatné vedlejší užití díla. Do autorského práva nezasahuje ten, kdo náhodně užije dílo v souvislosti se zamýšleným hlavním užitím jiného díla nebo prvku.⁴⁴ Může tak jít například o situaci, kdy si chce interpret zaznamenat svůj koncert a přitom zaznamená, a tedy užije architektonická či výtvarná díla v místě konání koncertu. Dalším příkladem může být natáčení dokumentárního filmu o umělci, kde při rozhovoru s návštěvníkem jeho koncertu zní v pozadí hudba probíhajícího koncertu.⁴⁵

Poslední ze zákonných licencí, s nimiž by se mohl interpret ve své praxi setkat, je licence pro karikaturu a parodii. Ta umožňuje v rámci svobody projevu většinou zjednodušeně, humorně nebo kriticky přetvářet či upravovat díla s cílem určité ironie či zesměšnění, přičemž musí jít o přetvoření komické a odlišitelné od díla původního.⁴⁶ Je zřejmé, že tato licence bude mnohem častěji využívána v umění výtvarném, avšak jsem přesvědčena, že ani v umění hudebním nelze její využití vyloučit.

2.5 Ochranný svaz autorský: jak získat licenci

Chce-li interpret hrát dílo, které není ani dílem volným, ani se na něj nevztahuje žádný případ volného užití či zákonné licence, musí získat k takovému užití, jak již bylo popsáno výše, licenci. To by nebyl problém v případě, že je hudební skladatel, jemuž náleží autorská majetková práva, naším kamarádem či alespoň dobrým známým, s nímž bez problému smlouvu uzavřeme. Obtížnější by se však mohla zdát situace opačná, kdy nejenže skladatele vůbec neznáme, ale často už je dokonce po smrti a zjistit, kdo je jeho dědicem, a tedy i nositelem autorských majetkových práv, je zcela mimo naše možnosti.

⁴⁴ Ustanovení § 38c cit. zák.

⁴⁵ CHALOUPKOVÁ, Helena a Petr HOLÝ. *Autorský zákon: komentář*. 5. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017, s. 105. Beckovy komentáře. ISBN 9788074006715.

⁴⁶ Tamtéž, s. 108-109.

Pro zjednodušení takovýchto situací zde existuje institut tzv. kolektivní správy, kdy kolektivní správci zastupují nositele majetkových práv autorských a majetkových práv souvisejících s právem autorským a umožňují zpřístupnění těchto práv veřejnosti.

Jelikož v případě užití nejčastějšího pro interprety, tedy v případě veřejného živého provozování hudebních děl jde o právo, které je pouze dobrovolně kolektivně spravováno, jsou možné oba způsoby uzavření licenční smlouvy – jak prostřednictvím kolektivního správce, tak – v případě autorů, kteří nemají s kolektivním správcem uzavřenou smlouvu o zastupování – přímo s autorem.

Autory hudebních děl zastupuje Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním (dále jen „OSA“). Přes tento svaz tedy bude osoba povinná uzavírat licenční smlouvu.

Osobou povinnou, tedy uživatelem autorského díla, je provozovatel veřejné produkce. Většinou půjde o osobu odlišnou od interpreta, a tudíž se tento nebude muset otázkami autorského práva vůbec zabývat. Nejsou však výjimečné ani případy, kdy je provozovatelem veřejné produkce, tedy organizátorem vlastního koncertu sám interpret. V takovém případě bude právě on tím, kdo musí splnit základní dvě povinnosti: získat souhlas k předmětnému užití a zaplatit za toto užití odměnu.

Prvním krokem je oznámení produkce kolektivnímu správci. To musí provozovatel učinit nejpozději 15 dnů před konáním koncertu. Spolu s žádostí je povinen doložit rovněž seznam prováděných děl, a to bez ohledu na to, zda jde o díla chráněná či volná. Pokud nemá provozovatel při podání žádosti program k dispozici, může žádost podat i bez seznamu skladeb, ten však musí dodatečně kolektivnímu správci dodat, a to nejpozději do 15 dnů po konání koncertu.

V tomto případě vzniká zákonná povinnost interpretovi i v případě, kdy není provozovatelem; musí bez zbytečného odkladu po konání koncertu dodat seznam skladeb a jejich autorů provozovateli.

Jediným případem, kdy uživateli autorského díla nevzniká povinnost veřejnou hudební produkci nahlásit OSA, je případ, kdy jsou provozovány pouze „výtvory tradiční lidové kultury povahy hudební“, tedy lidové písně a folklór (to neplatí, pokud jde o tvorbu již stylizovanou, upravenou, u které náleží autorská práva aranžérovi). Všechny ostatní produkce se tedy musí nahlásit, a to i v případě, že

by byli na programu například jen barokní mistři, jejichž díla jsou již všechna volná.⁴⁷

O licenci se žádá prostřednictvím formulářů, které jsou zveřejněny na internetových stránkách OSA. Pro příklad uvádím příslušnou žádost a repertoárový list i v této práci, a to v příloze č. 2.⁴⁸ Ohlásit lze produkci rovněž prostřednictvím online formuláře.⁴⁹

Pokud budou na programu pouze díla nezastupovaných autorů nebo díla již nechráněná, licenční smlouva se neuzavírá a proces podáním žádosti – tedy splněním ohlašovací povinnosti – končí. V opačném případě obdrží provozovatel od OSA návrh licenční smlouvy, ve kterém dle sazebníku Ochranný svaz autorský vypočítá výši poplatku, tedy autorské odměny.

Výše autorské odměny se odvíjí od ceny vstupného, kapacity sálu a velikosti obce, v níž se produkce koná, a množství chráněných děl zamýšlených k provedení. Kromě toho je poskytována řada slev, například sleva za řádné plnění povinností provozovatele produkce (zde je OSA benevolentnější než zákon, když pro uplatnění této výhodnější ceny stačí podat žádost nejpozději 5 dní před konáním hudební produkce, zatímco zákon vyžaduje splnění této povinnosti nejpozději 15 dní předem).⁵⁰

Souhlasí-li provozovatel s podmínkami a výší odměny, přijme předloženou smlouvu, čímž dojde k jejímu uzavření. (Pokud by provozovatel nesouhlasil s výší odměny, smlouvu uzavřít nemusí, ale tím se zároveň připravuje o možnost daná díla užít.)

⁴⁷ Ustanovení § 98c cit. zák.

⁴⁸ Naleznete ji rovněž na tomto odkazu: http://www.osa.cz/media/142467/%C5%BE%C3%A1dost%20k%20hudebn%C3%AD%20produkci_%C5%BE%C3%ADv%C3%A1.pdf.

⁴⁹ Tento naleznete na tomto odkazu: <https://forms.osa.cz/forms/LicencniSmlouvaZiveVerejneHudebniProdukce.aspx>.

⁵⁰ Sazebník OSA naleznete zde: <http://www.osa.cz/media/140774/sazebn%C3%ADk%20-%20v%C3%A1%C5%BE%C3%A1%20hudba%20od%201.1.2017.pdf>.

Poslední povinností je zaplacení odměny uvedené ve smlouvě. Tím jsou splněny veškeré požadavky autorského zákona a interpretovi tak už nic dalšího nebrání v oprávněném přednesení daných skladeb.⁵¹

Pořádá-li provozovatel veřejné hudební produkce pravidelně, může využít možnosti uzavřít tzv. hromadnou smlouvu, aby nemusel každou jednotlivou produkci ohlašovat. Takovou smlouvou získává provozovatel oprávnění k užití všech předmětů ochrany, tedy všech chráněných děl, nebo k jejich určitým obecným znakem vymezené části, jednotlivé předměty ochrany není potřeba individuálně určit.⁵² Provozovatel pak platí paušální odměnu, nikoli odměnu konkrétně vyměřenou podle jednotlivých produkcí.

⁵¹ ŠEBELOVÁ, Marie. *Autorské právo: zákon, komentáře, vzory a judikatura*. Brno: Computer Press, 2006, s. 153-168. Právo pro denní praxi (Computer Press). ISBN 80-251-1090-7.

⁵² Ustanovení § 98a cit. zák.

3 (Nejen) právo nakladatele aneb Z čeho můžeme hrát

Kromě odpovědi na otázku, co můžeme hrát, nám přináší autorské právo i odpověď na otázku, z čeho můžeme hrát, tedy jaké máme možnosti, chceme-li získat přístup k záznamu hudebního díla. Ke zpřístupňování děl slouží nakladatelská činnost.

Nakladatelem je ten, kdo rozmnožuje dílo mj. hudební, nepůjde-li o díla v provedení výkonným umělcem.⁵³ Takový nakladatel má výlučná majetková práva ke konkrétnímu fyzickému záznamu díla, které je jím vydáváno. Může tak rozhodovat o způsobech jeho užití, pročez v případě autorskoprávně chráněných děl uzavírá smlouvu s autorem, v níž vyjednává rozsah takového užití a odměnu. Jelikož je šířené dílo výsledkem tvůrčí činnosti autora, zatímco nakladatel je pouhý finanční investor bez vlastního duševního přínosu, zdálo by se být férovým řešením rozdělení výnosů mezi autora a nakladatele tak, aby měl autor nárok alespoň na poloviční část veškerých výnosů. V praxi však nakladatelé využívají své hospodářské síly a vědomí, že se bez nich autoři neobejdou, a tak trvají na tom, aby jim šla odměna mnohem vyšší, výjimečné nejsou ani odměny ve výši 80 – 90 % výnosů z užití vydaného díla.

Vydaná díla lze dělit do dvou skupin, a to na díla, která jdou do prodeje, a díla, která jsou ke koupi k dispozici pouze v omezeném rozsahu (například jen klavírní výtah a pěvecké party opery), zatímco v případě potřeby kompletního notového materiálu si jej musí uživatel vypůjčit od nakladatele, často za extrémně vysoké částky.

Interpret – sólista nebo komorní hráč se s takovým případem však v praxi spíše nesetká. Sólová a komorní díla patří do první skupiny děl, jsou-li tedy vydána, jsou dána do prodeje a interpret si může dané noty zakoupit.

Nastane-li případ, že chce hrát interpret skladbu, která sice byla v minulosti vydána, avšak již není k sehnání a nakladatel její dotisk již neplánuje, má interpret možnost obrátit se na nakladatele s žádostí o tzv. autorizovanou kopii. Nakladatel vytvoří kopii, označí ji, aby bylo zřejmé, že byla vytvořena oprávněně, a interpret

⁵³ ŠEBELOVÁ, Marie. *Autorské právo: zákon, komentáře, vzory a judikatura*. Brno: Computer Press, 2006, s. 143. Právo pro denní praxi (Computer Press). ISBN 80-251-1090-7.

za takovou službu zaplatí nemalý poplatek (někdy i v řádu stovek až tisíců korun). Často jde však o jediný možný způsob, jak dané dílo získat, a proto nám nezbude než do této služby investovat.

Nakladatel má dále právo na odměnu v souvislosti se zhotovením rozmnoženiny jím vydaného díla. Tuto odměnu platí výrobce nebo dovozce přístrojů ke zhotovení rozmnoženin (tedy zejména kopírek) a poskytovatelé rozmnožovacích služeb (kopírovací centra apod.), a to prostřednictvím kolektivního správce.⁵⁴ Toto právo trvá 50 let od vydání díla, resp. od prvního dne roku následujícího po vydání díla.⁵⁵

K vydaným notovým záznamům hudebních děl se však kromě práv nakladatele vztahují i práva autora. Jak bylo popsáno výše, pro vlastní potřebu lze užít i dílo chráněné autorským právem, tedy je možné si oprávněně vytvořit i rozmnoženinu autorského díla, jde-li o osobní potřebu uživatele. Umožnění kopírování autorských děl a pořizování jejich rozmnoženin na papír či podobný podklad navíc zákon výslovně umožňuje ve speciálním ustanovení.⁵⁶ Avšak tím, že o tomto tématu hovoří ve zvláštním ustanovení, vyjímá tento způsob užití z obecných ustanovení, která nám obecně říkají, že zhotovení rozmnoženiny pro osobní potřebu je po právu. Ve speciálním ustanovení sice zákon ještě rozšiřuje možnost zhotovení rozmnoženin na papír (mj. přiznává toto oprávnění navíc i právnickým osobám), na druhou stranu toto právo zužuje a omezuje, když stanoví, že mezi ty, kdo do autorského práva pořizováním rozmnoženin nezasahují, nepatří ten, kdo by pořizoval rozmnoženinu vydaného notového záznamu díla hudebního či hudebně dramatického.

Toto je tedy ustanovení, které nám zakazuje kopírovat noty. Na toto ustanovení odkazuje většina poskytovatelů kopírovacích služeb včetně spousty hudebních oddělení knihoven. Nelze zde však házet všechny noty do jednoho pytle. Jak vyplývá z výše uvedeného, toto omezení nevychází z práv nakladatele, nýbrž z práv autora. A zatímco z pohledu práv nakladatele půjde ve většině případů, s nimiž se setkáme, o díla chráněná (budou vydána před méně než 50 lety),

⁵⁴ CHALOUPKOVÁ, Helena a Petr HOLÝ. *Autorský zákon: komentář*. 5. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017, s. 177. Beckovy komentáře. ISBN 9788074006715.

⁵⁵ Ustanovení § 87 cit. zák.

⁵⁶ Tímto je ustanovení § 30a cit. zák.

z pohledu práv autora bude procento volných děl mnohem vyšší, zejména v oblasti vážné hudby.

Za užití takového notového záznamu, a to i vytvořením kopie, tedy bude sice náležet odměna nakladateli, s tou si však nemusíme lámat hlavu, jelikož povinnými subjekty jsou osoby dalece rozdílné od interpretů. V případech, kdy je vydané dílo volné (uplynula doba trvání majetkových práv autora) tedy můžeme noty volně kopírovat.

4 Práva výkonného umělce aneb Co nám vzniká za práva

Interpret je jakožto výkonný umělec rovněž chráněn autorským právem, a to v rámci tzv. práv s autorským právem souvisejících, kdy mu vznikají práva výkonného umělce k jeho uměleckému výkonu.

Jak již bylo zmíněno výše, definičním znakem uměleckého výkonu je provádění uměleckého díla, popřípadě výtvorů tradiční lidové kultury. Tato podmínka bude v případě interpreta – hudebníka vždy splněna, jelikož je interpretem právě proto, že interpretuje umělecká díla.

Stejně jako práva autora se i práva výkonného umělce dělí na dvě skupiny – práva osobnostní a práva majetková. Mezi osobnostní práva patří výlučné právo rozhodovat o zveřejnění uměleckého výkonu či rozhodování o tom, jakým způsobem bude u uměleckého výkonu uvedeno interpretovo jméno (toto právo interpretovi nepřísluší, pokud dílo provozuje jenom jako člen orchestru či jiného většího tělesa; je-li však sólistou orchestru, toto právo mu náleží). Dále má výkonný umělec právo na ochranu před znetvořením, zkomolením nebo jinou změnou svého výkonu, která by byla na újmu jeho pověsti.⁵⁷

Mezi majetková práva patří shodně jako v případě autora právo svůj umělecký výkon užít, tzn. sdělit výkon veřejnosti, výkon zaznamenat, takový záznam rozmnožovat, sdělovat veřejnosti, pronajímat či s ním jinak nakládat.

Stejně jako v případě autorů jsou tato práva omezena zákonnými licencemi. Do práv výkonného umělce tak nezasahuje ten, kdo jeho výkon řádně cituje, užije jej v rámci náboženských či občanských obřadů a školních představení nebo dílo užije pro vlastní potřebu; stejně tak se na umělecký výkon použijí i ustanovení o zpravodajské či úřednické licenci (viz výše).

V případě práv výkonného umělce zná zákon dále tzv. úplatnou zákonnou licenci. Na základě této licence nezasahuje do práv výkonného umělce ten, kdo užije umělecký výkon zaznamenaný na zvukový záznam vydaný k obchodním účelům (tedy takový, jehož rozmnoženiny jsou rozšiřovány prodejem, nebo takový, který je zpřístupňován veřejnosti způsobem, že kdokoli může mít k němu přístup na místě a v čase podle své vlastní volby, zejména počítačovou nebo obdobnou sítí) vysíláním rozhlasem nebo televizí. Za takové užití však náleží interpretovi odměna;

⁵⁷ Ustanovení § 70 cit. zák.

právo na tuto odměnu může výkonný umělec vykonávat pouze prostřednictvím kolektivního správce.⁵⁸ Provozovatel rozhlasového nebo televizního vysílání sice tedy může užít záznam uměleckého výkonu bez souhlasu výkonného umělce, ale aby tak mohl učinit, musí uzavřít licenční smlouvu s kolektivním správcem a uhradit odměnu za tuto licenci. V praxi dochází k uzavírání hromadných smluv, kdy uživatelé (provozovatelé vysílání) platí roční paušál, jehož výše se odvíjí od jejich zisku.

Tato licence se vztahuje pouze na zvukové záznamy; u záznamů zvukově-obrazových je již požadováno svolení.⁵⁹

Interpret se tedy z pohledu práva setká s následujícími situacemi: Při živé produkci, kdy je jeho umělecký výkon sdělován veřejnosti, se může s pořadatelem koncertu domluvit na tom, zda bude tento výkon honorován či nikoli. To v praxi nečiní problémy, jelikož si každý interpret sám rozhodne, kde a za jakých podmínek je ochoten vystoupit.

Dále zde však přistupují práva, která jsou pro interpreta určitým způsobem abstraktnější, vzdálenější a méně seznatelná. Při výkonu těchto práv zastupuje výkonného umělce kolektivní správce, v tomto případě Nezávislá společnost výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově obrazových záznamů (dále jen „Intergram“). Ten udílí souhlas k užití, kde je to zapotřebí, a vybírá za interprety od uživatelů odměny a tyto následně vyplácí interpretům.

Aby Intergram mohl výkonným umělcům vyplácet odměny, musí k tomu mít právní důvod. Tímto právním důvodem je smlouva uzavřená mezi výkonným umělcem a Intergramem. Kdy uzavřít takovou smlouvu? Při živé produkci si obstarává svá práva interpret sám, a proto zastupování kolektivním správcem není na místě. Naopak ve chvíli, kdy se interpret podílí na pořízení nějaké nahrávky (zvukového či zvukově obrazového záznamu), je nejvyšší čas, aby s Intergramem uzavřel smlouvu o zastupování. Takovou smlouvu může uzavřít každý interpret, a

⁵⁸ Ustanovení § 72 cit. zák.

⁵⁹ ŠEBELOVÁ, Marie. *Autorské právo: zákon, komentáře, vzory a judikatura*. Brno: Computer Press, 2006, s. 132. Právo pro denní praxi (Computer Press). ISBN 80-251-1090-7.

to i preventivně ve chvíli, kdy ještě žádnou nahrávku nenatočil, ale nelze vyloučit, že nějaký záznam jeho uměleckého výkonu v budoucnu vznikne.

Vzor smlouvy o zastupování výkonného umělce lze najít na internetových stránkách Intergramu, pro informaci jej přikládám i k této práci, a to v Příloze č. 3.⁶⁰ Po uzavření této smlouvy se už nemusí interpret v podstatě o nic starat a Intergram mu vyplácí příslušné odměny z kolektivně spravovaných práv.

Těmito kolektivně spravovanými právy jsou zejména práva na odměnu za užití umožněné na základě úplatné zákonné licence provozovatelům televizního a rozhlasového vysílání, práva na odměnu za jiná zpřístupňování uměleckých výkonů ze záznamu veřejnosti (může jít například o užití uměleckého výkonu provozovatelem restaurace, který v této restauraci použít záznam uměleckého výkonu na CD) či právo na odměnu v souvislosti s rozmnožováním jeho zaznamenaného výkonu pro osobní potřebu (toto rozmnožování je sice pro uživatele bezplatné, odměnu však platí výrobce přístrojů ke zhotovování rozmnoženin záznamů a výrobce nenahraných nosičů záznamů, a to při prvním prodeji přístroje ke zhotovování rozmnoženin záznamů nebo nenahraných nosičů záznamů; podíl na této odměně platí uživatel při koupi prázdného CD či CD vypalovačky).⁶¹

Je-li tedy užít záznam výkonu interpreta, vzniká tomuto právo na odměnu, kterou mu vždy po skončení kalendářního roku vyúčtuje a zašle Intergram (má-li s ním interpret uzavřenou smlouvu).

Vedle toho má výkonný umělec navíc právo na zvláštní odměnu za vytvoření zvukově-obrazového záznamu. To se bude týkat zejména herců, není to však vyloučeno ani u hudebníků. Tato odměna se přiznává na základě čestného prohlášení, které Intergram po skončení každého kalendářního roku zasílá svým členům. Tito jej mohou vyplnit, pokud byl v uplynulém roce jejich výkon zaznamenán jako součást zvukově obrazového záznamu a za takový výkon obdrželi odměnu. V praxi může jít například o natáčení koncertu pro televizi, ale i hudební výstup v seriálu či záznam divadelního představení, v jehož rámci přednesl interpret umělecké dílo. Interpret musí k čestnému prohlášení přiložit

⁶⁰ Vzor smlouvy lze najít rovněž na tomto odkazu: <http://www.intergram.cz/files/zastoupenivu.pdf>.

⁶¹ Ustanovení § 25 cit. zák.

veškeré smlouvy s výrobcem zvukově-obrazového záznamu, které dokládají výši příjmů z vytvoření takových záznamů.⁶²

Dalším právem povinně kolektivně spravovaným je právo výkonného umělce na roční doplňkovou odměnu. Toto vzniká výkonnému umělci v případě, že poskytl výrobcí zvukového záznamu výhradní a neomezenou licenci k užití svého výkonu za jednorázovou odměnu (výrobce zvukového záznamu tak může nejen umělecký výkon zaznamenat, ale i následně neomezeně užít, aniž by interpretovi vzniklo právo na další odměnu). Roční doplňková odměna přísluší výkonnému umělci za každý rok počínající rokem bezprostředně následujícím po roce, ve kterém uplynulo 50 let od oprávněného vydání záznamu uměleckého výkonu či jeho jiného sdělení veřejnosti.⁶³

Tuto odměnu je výrobce zvukového záznamu povinen platit ve výši 20 % všech příjmů (po odečtení nákladů) z rozmnožování, rozšiřování a zpřístupňování záznamu veřejnosti, a to vždy za rok, za nějž je doplňková odměna vyplácena. Příslušnou částku odvede výrobce zvukového záznamu kolektivnímu správci, který následně vyplatí odměnu výkonnému umělci.⁶⁴ Nárok na roční doplňkovou odměnu a povinnost ji zaplatit zaniknou, pokud zanikne (zemře) osoba výrobce zvukového záznamu bez právního nástupce (dědice) anebo sice s právním nástupcem (dědicem), avšak licenční smlouva přechod práv a povinností vyloučí.⁶⁵

Mezi další způsoby zániku majetkových práv výkonného umělce patří uplynutí doby jejich trvání, jelikož jsou – stejně jako majetková práva autora – časově omezená. Obecně majetková práva výkonného umělce zanikají 50 let od vytvoření výkonu. Byl-li však v té době oprávněně vydán či oprávněně sdělen veřejnosti jiný než zvukový záznam, zanikají majetková práva výkonného umělce k tomuto výkonu až 50 let od takového vydání či sdělení (podle toho, která z těchto událostí nastala dříve). V případě zvukového záznamu je doba trvání dokonce 70 let od oprávněného vydání/ sdělení veřejnosti.⁶⁶

⁶² Vzor čestného prohlášení je k dispozici na tomto odkazu: http://www.intergram.cz/files/cp_vu_2017_formular_a.xlsx.

⁶³ Ustanovení § 71 odst. 4 cit. zák.

⁶⁴ Ustanovení § 76a cit. zák.

⁶⁵ CHALOUPKOVÁ, Helena a Petr HOLÝ. *Autorský zákon: komentář*. 5. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017, s. 157. Beckovy komentáře. ISBN 9788074006715.

⁶⁶ Ustanovení § 73 cit. zák.

Může se tak stát, že umělecký výkon bude chráněn až 120 let – v případě, že k jeho prvnímu vydání či sdělení veřejnosti dojde až těsně před uplynutím 50leté doby a půjde o vydání či sdělení v podobě zvukového záznamu.⁶⁷

Kromě zániku práv však postupem času dochází i ke vzniku některých práv. Kromě práva na doplňkovou roční odměnu, které již bylo zmíněno, jde o právo odstoupit od smlouvy pro nečinnost výrobce zvykového záznamu. Toto vzniká ve stejnou dobu jako právo na doplňkovou roční odměnu, tedy 50 let od vydání/ sdělení veřejnosti. Pokud v této době výrobce zvukového záznamu, kterému byla výkonným umělcem poskytnuta výhradní a neomezená licence k užití uměleckého výkonu, nenabízí rozmnoženiny tohoto záznamu v hmotné podobě k prodeji v dostatečném množství anebo tento záznam jinak nezpřístupňuje veřejnosti, má výkonný umělec právo od licenční smlouvy odstoupit. Než tak ale učiní, musí poskytnout výrobcí zvukového záznamu dodatečnou roční lhůtu k nápravě tohoto stavu (tedy k vydání nebo zpřístupnění záznamu veřejnosti).⁶⁸ Po marném uplynutí této lhůty může výkonný umělec odstoupením od licenční smlouvy získat zpět práva ke svému uměleckému výkonu, kdy už mu nic nebrání ani v nakládání se zvukovým záznamem samotným, jelikož práva výrobce zvukového záznamu jsou omezena právě dobou 50 let. Interpret tak může například poskytnout zvukový záznam jinému vydavateli či distributorovi, kteří se postarají o jeho dostatečné zpřístupňování veřejnosti.

⁶⁷ LEŠKA, Rudolf. Predĺženie trvania k hudobným umeleckým výkonom - Prečo sa Komisia mylí. HAMULÁK, Ondrej. *Právo v umění a umění v právu: Sborník z konference Olomoucké debaty mladých právníků*. Olomouc: Univerzita Palackého, Právnická fakulta, 2007, s. 297-304. ISBN 978-80-87576-14-4.

⁶⁸ Ustanovení § 72a cit. zák.

5 Další práva s právem autorským související aneb Co když právo nevznikne jenom nám

Výše bylo popsáno, že provede-li interpret umělecký výkon, náleží mu k němu výhradní majetková práva výkonného umělce. To však neznamená, že může neomezeně nakládat se všemi svými výkony. Zejména když je šíření takového výkonu nemyslitelné bez jeho zaznamenání. A právě práva výrobce zvukového záznamu jsou tím, co omezuje možnost interpreta volně s takovým záznamem nakládat.⁶⁹

Výrobce zvukového záznamu je fyzická či právnická osoba (nemusí tedy jít pouze o člověka, ale třeba i o obchodní společnost), která na svou odpovědnost poprvé zaznamená výkon výkonného umělce či jakékoli jiné zvuky, nebo pro kterou tak z jejího podnětu učiní jiná osoba. Podstatným znakem je tedy to, že jde o zvukový záznam – výlučně sluchem vnímatelný záznam zvuků. To, co je předmětem tohoto záznamu, není podstatné. Nemusí jít o chráněné dílo, ba dokonce nemusí jít o dílo umělecké vůbec. Zaznamenány mohou být například i zvuky přírody. Právo výrobce zvukového záznamu vzniká k jakémukoli zvukovému záznamu, jehož je výrobcem.

Právo výrobce zvukového záznamu spadá pod tzv. práva s autorským právem související. Z těchto práv mají pouze práva výkonného umělce tvůrčí povahu, váží se k osobě jejich nositele, a tudíž mají stejně jako práva autora složku osobnostní a majetkovou a nejsou za života jejich nositele převoditelná. Všechna ostatní práva s právem autorským související, včetně práv výrobce zvukového záznamu, vystihují – více než osobní přínos jejich nositele – ochranu investice do zhotovení předmětu ochrany. Jedná se tak více o komerční záležitost, tato práva sestávají pouze z práv majetkových a jsou zcela volně převoditelná.⁷⁰

To, že práva výrobce zvukového záznamu postrádají osobnostní složku, se projevuje i v tom, že má kdokoli právo do záznamu zasahovat – zpracovat jej či

⁶⁹ Vedle toho omezují umělcova práva například i práva dalších osob interpretujících dané dílo. V případě komorního díla tak musí s konkrétním způsobem užití souhlasit všichni členové souboru; v případě, že vystupuje interpret jako sólista s orchestrem, nemůže šířit záznam takového uměleckého výkonu bez souhlasu orchestru.

⁷⁰ TELEČ, Ivo a Pavel TŮMA. *Přehled práva duševního vlastnictví*. Brno: Doplněk, 2006, s. 48-49. ISBN 80-7239-198-4.

upravit (například sestříhat). Tímto vzniká záznam nový, ke kterému mají majetková práva společně oba výrobci – výrobce původního zvukového záznamu i jeho zpracovatel. Stejně jako v ostatních případech, kdy na jednom předmětu ochrany váznou práva více nositelů práv, nestačí k užití takového záznamu souhlas jednoho z nich, nýbrž je zapotřebí souhlas všech nositelů práv.⁷¹

Právo výrobce zvukového záznamu tedy spočívá v jeho výlučném majetkovém právu svůj záznam užít a udělovat oprávnění k výkonu takového práva jiným osobám. Může vytvářet rozmnoženiny zvukového záznamu, tyto dále šířit, pronajímat, půjčovat či sdělovat veřejnosti.

A právě zde přichází možný střet těchto práv s právy výkonného umělce. Pokud si nebude interpret nechávat vyrábět záznam svých výkonů sám pro sebe, budou nositel práv ke zvykovému záznamu a nositel práv výkonného umělce rozdílnými osobami, kdy výrobce zvukového záznamu je tím, kdo má oprávnění nakládat se záznamem, na kterém váznou práva obou dvou – výrobce i umělce.

V naprosté většině případů půjde interpretovi právě o to, aby byl záznam šířen, tudíž nebude mít s takovýmto rozložením práv problém. Je však zapotřebí mít na paměti, že nastat mohou situace různé, které je zapotřebí si předem s výrobcem zvukového záznamu, jemuž poskytujeme k zaznamenání náš umělecký výkon, smluvně upravit, abychom následně nebyli překvapeni.

Prvním významným bodem je úplatnost. Interpret může stát o výrobu a následnou distribuci záznamu z důvodu pouhé propagace své činnosti a své osoby, kdy je ochoten poskytnout svůj umělecký výkon bez nároku na jakoukoli odměnu, ba dokonce si za výrobu zvukového záznamu zaplatit. Opačná situace přichází u významnějších interpretů, kteří už jsou často najati samotným výrobcem zvukových záznamů k provedení určitého výkonu, jelikož jejich jméno a umělecké kvality slibují vytvoření žádaného zvukového záznamu, který bude generovat zisk. V takovém případě bude bezpochyby náležet interpretovi odměna, kterou je nutno ve smlouvě sjednat (k právu výkonného umělce na odměnu viz výše v kapitole věnující se právům výkonného umělce).

Mnohem důležitějším ujednáním však ve smlouvě je přesné vymezení obsahu licence, tedy specifikace toho, jakým způsobem může výrobce zvukového záznamu

⁷¹ CHALOUPOKOVÁ, Helena a Petr HOLÝ. *Autorský zákon: komentář*. 5. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017, s. 163. Beckovy komentáře. ISBN 9788074006715.

užít záznam výkonu interpreta. Může se totiž stát, že pokud si interpret nepřechte důkladně smlouvu, kterou podepisuje, svolí nejen k vydání záznamu jako takového, ale například i k zařazení jeho částí k jiným zvukovým záznamům nebo postoupení licence spolu se zvukovým záznamem jinému vydavateli. U prvního příkladu může jít o to, že by interpret nahrál například CD se skladbami Bedřicha Smetany, přičemž by vydavatel dále užil jednu z nahraných skladeb a vydal ji na CD věnovaném českým skladatelům. Interpret by až následně zjistil, že jím interpretovaná skladba má být vydána na CD vedle skladeb provedených jinými výkonnými umělci, s jejichž interpretací se sám neztotožňuje, a takové souborné vydání by mohlo poškodit interpretovu pověst.

V druhém případě by mohlo jít o situaci, kdy výrobci vznikne výhodná nabídka, a proto prodá zvukový záznam jinému vydavateli například v Číně, aniž by měl interpret možnost zasáhnout a takový obchod ovlivnit.

Proto je vhodné, aby si interpret ve smlouvě vyhradil právo udílet se způsoby užití, které nejsou zřejmé už při uzavírání smlouvy, souhlas. Jelikož na zvukovém záznamu vázne i jeho právo, není taková výhrada nijak v rozporu s právem. Jde tedy o to, aby interpret nepřenesl na výrobce zvukového záznamu nechtěně více práv, než zamýšlel – aby výrobce zvukového záznamu nezískal zcela neomezenou licenci, která by interpreta připravila o jakýkoli vliv na osud daného záznamu. Vždyť například ve výše zmíněném příkladu prodeje záznamu do zahraničí by bylo férové nejen to, aby interpret mohl udělit k takovému prodeji souhlas, ale zároveň aby získal alespoň část finančního prospěchu, který z takového obchodu výrobci zvukového záznamu plyne.

Stejně jako je výrobce zvukového záznamu omezen právy výkonného umělce, je i ten omezen právy výrobce. Ač by si mohl interpret myslet, že s nahrávkou svého výkonu může nakládat zcela neomezeně, není tomu tak. Pokud by tudíž chtěl interpret například využít toho, že má kvalitně zaznamenanou určitou skladbu, a vystavit takovou nahrávku na internetu pro svoji osobní propagaci, dopustil by se porušení práv výrobce zvukového záznamu. Na takovémto užití – zveřejnění nahrávky by se musel interpret s výrobcem zvukového záznamu domluvit a získat jeho souhlas.

Neznamená to však, že nahraje-li jednou někdo nějakou nahrávku, je tato už navždy bez souhlasu „nedotknutelná“. Stejně jako jsou časově omezená práva

autora nebo výkonného umělce, je omezena i doba trvání práv výrobce zvukového záznamu. Tato trvají 50 let od pořízení zvukového záznamu. Dojde-li však během této doby k vydání záznamu (nebo k jinému oprávněnému sdělení veřejnosti, není-li záznam vydán⁷²), trvají tato práva 70 let od takového vydání, resp. sdělení veřejnosti.⁷³

Na zvukovém záznamu, který zaznamenává výkon interpreta, ve velkém množství případů váznou kromě práv výkonného umělce a práv výrobce zvukového záznamu ještě práva autorů, jejichž díla jsou zaznamenána. Pokud interpret nahrává chráněná díla, při samotném nahrávání se on ani výrobce záznamu nemusejí autorským právem zabývat. Autorské odměny se platí až následně při vydání zvukového záznamu, a to ve výši závislé na množství a ceně vydaných nosičů. Interpret tedy autorské právo v tomto případě řešit nemusí, týká se vydavatele.⁷⁴

⁷² Vydáním se rozumí zahájení veřejného rozšiřování rozmnoženin díla, většinou komerční, tedy za účelem zisku.

⁷³ Ustanovení § 77 cit. zák.

⁷⁴ Informace a smlouvy pro vydavatele CD naleznete na tomto odkazu: <http://www.osa.cz/hlavn%C3%AD-menu/licence-k-u%C5%BEit%C3%AD/v%C3%BDroba-a-prodej-nosi%C4%8D%C5%AF/hudebn%C3%AD-cd-a-jin%C3%A1-m%C3%A9dia.aspx>.

6 Daňové právo aneb Není práva bez povinností

Příjmy, které interpretům vzniknou z jejich činnosti, jsou tito povinni zdanit, a to daní z příjmů fyzických osob.⁷⁵ Tyto příjmy lze rozdělit do různých kategorií, podle kterých jsou pak i různým způsobem daněny.

První kategorií jsou příjmy ze závislé činnosti.⁷⁶ Tyto vznikají zejména ve chvíli, kdy je interpret zaměstnán a svoji činnost vykonává pro svého zaměstnavatele na základě jeho pokynů, nikoli samostatně. V případě hudebních interpretů tak půjde hlavně o případy, kdy jsou tito členy – a zároveň zaměstnanci orchestru, divadla apod. O závislou činnost jde i v případě zaměstnání na pozici pedagoga v umělecké škole.

Při příjmech z této kategorie se interpret příliš nemusí zatěžovat administrativou ohledně odvádění daní, jelikož tyto za něj odvede zaměstnavatel.

Jinak je tomu ovšem v případě pro interprety mnohem častějším, a to při výkonu činnosti nezávislé, samostatné.⁷⁷ Zde je interpret povinen odvádět daň, která se vypočítává z tzv. základu daně. Ten se vypočítá jako součet veškerých příjmů z interpretovy umělecké činnosti (kromě těch, které plynou ze závislé činnosti – viz výše) snížený o výdaje vynaložené na jejich dosažení. Interpret si tak od výše svého honoráře může odečíst náklady vynaložené na cestu do místa konání koncertu, ale třeba i cenu šatů, které pořídil výhradně pro svou koncertní činnost a nejsou vůči jeho příjmům z dané činnosti neúměrně drahé. Proto například interpretka, která vyprodává nejslavnější sály po celém světě, může do svých výdajů potřebných k dosažení zisku zahrnout i róbu od světového návrháře v ceně několika desítek až stovek tisíc, zatímco umělkyně, která vystupuje pouze v České republice, a má tedy mnohem nižší příjmy, ale zároveň i požadavky na její vzhled, se bude muset spokojit s šaty mnohem levnějšími, jinak jí tento výdaj nebude uznán. Pokud by pak nastal případ, že interpretka sice pořídila šaty kvůli konkrétnímu koncertnímu vystoupení, avšak následně je použila i pro svou osobní potřebu (návštěva plesu,...), lze z tohoto výdaje uznat pouze poměrnou částku.

⁷⁵ Daň z příjmů fyzických osob upravuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁶ Tyto příjmy upravuje § 6 zákona o daních z příjmů.

⁷⁷ Ustanovení § 7 cit. zák.

Rovněž lze uznat výdaj na kadeřnické služby v den koncertu za účelem vytvoření účesu pro tento koncert, ne už však pravidelnou kadeřnickou či kosmetickou péčí.⁷⁸

Naopak výdaj například na housle či jiný nástroj bude bezpochyby vždy uznatelný, jelikož by interpret bez tohoto výdaje nemohl své příjmy dosahovat.

Není-li možné výdaje doložit nebo je-li to pro interpreta zkrátka jen snazší, může namísto uplatnění výdajů prokazatelně vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmu uplatnit výdaje v paušální výši 40 % z příjmů ze samostatné činnosti, nejvýše však lze uplatnit tímto způsobem výdaje ve výši 400 000 Kč ročně.⁷⁹ (Při pořízení nového nástroje proto bude jistě výhodnější konkrétní výdaje doložit.) Při využití paušálních výdajů je však zapotřebí mít na paměti, že pak nelze uplatnit daňové zvýhodnění a slevu na manželku/manžela (viz dále).⁸⁰

Dalšími příjmy, které je většinou zapotřebí do základu daně započítat, jsou výhry ze soutěží, přesahují-li částku 10 000 Kč.⁸¹ Tyto patří mezi tzv. ostatní příjmy.⁸² Opět je zde umožněno při výpočtu základu daně odečíst daňově započitatelné výdaje, tedy výdaje vynaložené ke vzniku daného příjmu.⁸³ V případě soutěží to může být soutěžní poplatek, cestovné, cena ubytování, ale i náklady na pořízení nahrávky pro předkolo soutěže (opět pouze v případě, že byla nahrávka pořízena výhradně pro účel dané soutěže, v opačném případě lze výdaj uznat částečně). Toto však platí pouze pro výhry, které ještě nebyly zdaněny. Existuje zde totiž možnost, aby pořadatel soutěže poskytl výherci výhru již zdaněnou. V takovém případě ji tento zdaní tzv. srážkovou daní a interpret už se nemusí danou výhrou z pohledu daní zabývat. Stejně tak však už nemůže uplatnit pro snížení základu výdaje, které vynaložil pro získání dané ceny, jelikož do základu daně nezapočítává

⁷⁸ KŘÍPALOVÁ, Hana. Postavení subjektů v oblasti umění v rámci daňové kontroly ve 21. století. HAMULÁK, Ondrej. *Právo v umění a umění v právu: Sborník z konference Olomoucké debaty mladých právníků*. Olomouc: Univerzita Palackého, Právnická fakulta, 2007, s. 373-374. ISBN 978-80-87576-14-4.

⁷⁹ Ustanovení § 7 odst. 7 cit. zák.

⁸⁰ Ustanovení § 35ca cit. zák.

⁸¹ Do této částky jsou výhry od daně osvobozeny, viz § 4 odst. 1 písm. f) cit. zák.

⁸² Ustanovení § 10 cit. zák.

⁸³ To neplatí při příjmech plynoucích ze zahraničí, kdy je základem daně příjem nesnížený o výdaje – viz § 10 odst. 4 cit. zák.

ani odpovídající příjem. Informaci o tom, zda byla výhra již zdaněna, či nikoli, by měl výherce obdržet spolu s danou cenou.⁸⁴

Máme-li vypočten základ daně, lze ho ještě určitým způsobem upravit v náš prospěch, abychom snížili daňovou povinnost. Můžeme tak využít možnosti odpisů, kdy v průběhu několika let (v případě hudebních nástrojů minimálně 5 let)⁸⁵ zahrnujeme do výdajů potřebných k udržení zdanitelného příjmu i část ceny určitých věcí. Sníží se tak základ daně, a tudíž i daň, kterou je interpret povinen státu odvést.⁸⁶

Dále můžeme základ daně snížit o daňovou ztrátu, která nám vznikla v předchozích zdaňovacích obdobích, nejdéle však 5 let po jejím vzniku. Daňová ztráta vzniká tehdy, kdy při odečtení daňově uznatelných výdajů od zdanitelných příjmů získáme záporný výsledek, tedy jsou-li výdaje vyšší než příjmy.⁸⁷

Od základu daně lze rovněž odečíst určité částky, pokud poplatník přispívá na penzijní připojištění či soukromé životní pojištění nebo například platí příspěvky odborové organizaci, splácí bance úroky z úvěru poskytnutého za účelem bytových potřeb apod.⁸⁸

Po takové úpravě základu daně přichází výpočet samotné daně. Nejprve se onen základ zaokrouhlí na celá sta Kč dolů, poté se výsledná částka vynásobí sazbou daně, která činí 15 %.⁸⁹

Vypočtená daň může být ještě dále snížena, a to o slevy na dani a daňová zvýhodnění. Základní slevou, o niž se snižuje částka vypočtená za zdaňovací

⁸⁴ Srážková daň je upravena v § 36 cit. zák.

⁸⁵ Viz § 30 odst. 1 cit. zák.; příloha č. 1 k zákonu o daních z příjmů řadí hudební nástroje do 2. odpisové skupiny.

⁸⁶ Problematika odpisů přesahuje možnosti této práce, a proto ji zde pouze nastiňuji. Zákon o daních z příjmů ji upravuje v § 26 – § 32a.

⁸⁷ Ustanovení § 34 a § 38n cit. zák.

⁸⁸ Tyto tzv. nezdánitelné části základu daně upravuje zákon o daních z příjmů v § 15. Neuvádím zde konkrétní případy a částky, protože nejen že přesahují rámec této práce, ale i podléhají častým změnám, a tudíž je vhodnější vždy zkontrolovat aktuální znění zákona, než „zakonzervovat“ tyto informace v této práci.

⁸⁹ Ustanovení § 16 cit. zák.

období, jímž je většinou kalendářní rok, je sleva 24 840 Kč na poplatníka. Stejně vysokou slevu může poplatník uplatnit, pokud žije ve společné domácnosti s manželkou (manželem), která má vlastní příjem za zdaňovací období (tedy kalendářní rok) nižší než 68 000 Kč. Pokud by byla tato manželka (manžel) držitelkou průkazu ZTP/P, má poplatník nárok na slevu dvojnásobnou. Slevy na dani zákon stanovuje i pro případ různých stupňů invalidity samotného poplatníka.

Studenti mohou využít slevu ve výši 4 020 Kč, pokud se připravují na budoucí povolání a nedovršili 26 let věku, popřípadě 28 let, jde-li do studenty prezenční formy studia v doktorském studijním programu.⁹⁰

Další slevou je sleva za umístění dítěte,⁹¹ kdy si může poplatník odečíst od daně výši výdajů prokazatelně vynaložených na umístění vyživovaného dítěte, které žije s poplatníkem ve společné domácnosti, v předškolním zařízení, a to do výše minimální mzdy.⁹²

Vedle daňových slev existují i daňová zvýhodnění. Ta se na první pohled tváří dosti podobně – snižují daňovou povinnost. Daňová zvýhodnění se poskytují za každé dítě, které žije s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti, a to na území Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru. Toto zvýhodnění činí ročně 13 404 Kč na jedno dítě, 19 404 Kč na druhé dítě a 20 604 Kč na třetí a každé další dítě.⁹³ Pokud výše daňového zvýhodnění přesáhne daňovou povinnost, vzniká tzv. daňový bonus. Poplatník může tento bonus uplatnit (tedy žádat po státu), pokud jeho výše činí alespoň 100 Kč, maximálně však do výše 60 300 Kč ročně. Neznamená to však, že by každý, kdo žije ve společné domácnosti, měl nárok na vyplacení těchto částek. Podmínkou je, aby měl poplatník příjmy ze závislé nebo samostatné činnosti za uplynulé zdaňovací období alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy.⁹⁴

⁹⁰ Ustanovení § 35ba cit. zák.

⁹¹ Ustanovení § 25bb cit. zák.

⁹² K 1. 1. 2018 je výše minimální mzdy 12 200 Kč za měsíc.

⁹³ Tyto částky jsou jen orientační, jelikož se pravidelně zvyšují. Uvedená čísla jsou účinná k 1. 1. 2018, použijí se tedy při výpočtu daně za rok 2017. Za rok 2018 už budou částky vyšší.

⁹⁴ Tedy aby si v celém kalendářním roce vydělal alespoň 66 000 Kč (za rok 2017), resp. 73 200 Kč (za rok 2018).

Naprosto jiná situace nastane ve chvíli, kdy je sice fyzická osoba hudebním interpretem, avšak neprovozuje tuto činnost pravidelně jako způsob obživy, a tedy i příjem z takové činnosti je pouze příležitostný (nesmí jít o soustavnou ani sezónní činnost vykonávanou za účelem zisku). Půjde například o prodavačku, která je občas pozvána, aby vystoupila na nějakém koncertě, protože se ve volném čase věnuje i hře na hudební nástroj. Takovéto příležitostné příjmy jsou od daně osvobozeny, pokud ve zdaňovacím období nepřesáhnou 30 000 Kč.⁹⁵

6.1 Daňové přiznání

Pokud příjmy interpreta dosáhnou určité výše, je interpret povinen podat daňové přiznání. Tato výše je stanovena na 15 000 Kč ročně a pro případ, že by byl interpretem zaměstnancem a měl vedle zaměstnání ještě jiné příjmy, je hranice těchto jiných příjmů stanovena na 6 000 Kč ročně. Tak tedy interpret musí podat daňové přiznání, pokud si koncertní či nahrávací činností vydělá během roku alespoň 15 000 Kč, pokud je však mimo tuto činnost ještě zaměstnán například jako učitel hry na hudební nástroj v hudební škole, musí daňové přiznání podat už ve chvíli, kdy jeho příjmy z interpretační a nahrávací činnosti překročí 6 000 Kč.

Do těchto příjmů se nezapočítávají příjmy od daně osvobozené ani příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně. Vyhraje-li tedy interpret soutěž, kde získá jako odměnu finanční částku již zdaněnou srážkovou daní, nezapočítává tuto odměnu do svých příjmů rozhodných pro určení, zda má povinnost podat daňové přiznání.⁹⁶

Daňové přiznání se podává na tiskopise vydaném finanční správou ČR.⁹⁷ Pro informaci ho naleznete rovněž v Příloze č. 4 k této práci, v následujících 2 přílohách přikládám rovněž přílohy k daňovému přiznání.

⁹⁵ Ustanovení § 10 odst. 3 písm. a) cit. zák.

⁹⁶ Ustanovení § 38g cit. zák.

⁹⁷ Formulář daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob naleznete na tomto odkazu: http://www.financnisprava.cz/assets/tiskopisy/5405_24.pdf?201804041102; další dokumenty finanční správy včetně příloh k daňovému přiznání jsou k dispozici zde:

Zde je stručný návod k vyplnění daňového přiznání, nemá-li interpret jiné příjmy, než o jakých se zmiňuje tato práce:

Začneme přílohami k daňovému přiznání. Příloha č. 1 se týká příjmů ze samostatné činnosti, jak byly popsány výše. Nejprve se musíme rozhodnout, zda chceme uplatňovat výdaje procentem z příjmů (výhody a nevýhody byly zmíněny) a tuto skutečnost označit v příslušné kolonce na prvním řádku přílohy. V opačném případě zaznačíme, že vedeme daňovou evidenci, kterou musíme vést v případech, že chceme uplatňovat skutečné náklady.⁹⁸

Příjmy ze samostatné činnosti, odpovídající výdaje a jejich rozdíl uvedeme v řádcích 101, 102 a 104. Tento rozdíl pak shodně napíšeme ještě v řádcích 113 a 114. Dále je zapotřebí vyplnit doplňující údaje. Zde doplníme druh převažující činnosti („např. „Koncertní činnost“), pokud uplatňujeme výdaje procentem z příjmů, vyplníme i tuto sazbu (maximálně 40 %), dále vyplníme příjmy a výdaje (buď skutečné, nebo vypočítané podle procentní sazby).

Pokud neuplatňujeme paušální výdaje, vyplníme oddíl D., a to podle údajů v daňové evidenci. Tím je příloha č. 1 vyplněna.

http://www.financnisprava.cz/cs/danove-tiskopisy/databaze-aktualnich-danovych-tiskopisu?rok=2018&tiskdruh=TDFU&dan=T_WEB01.

⁹⁸ Daňová evidence je jednodušším ekvivalentem k účetnictví. V daňové evidenci stačí, když zaznamenáváme příjmy a výdaje a dále majetek a závazky. Daňová evidence příjmů a výdajů může být jednoduchá, stačí jeden sloupeček pro příjmy a jeden pro výdaje. Musí obsahovat veškeré peněžní i nepeněžní příjmy, které jsme v souvislosti s naší činností obdrželi v průběhu kalendářního roku. Dále by měla obsahovat veškeré daňově uznatelné výdaje. Lze evidovat i hromadně, to znamená, že můžeme zaznamenat například všechny příjmy stejného druhu v daném měsíci na jednom řádku (např. honoráře za koncerty v měsíci březnu; nemusíme rozepisovat jednotlivé koncerty). Forma evidence majetku a závazků je taktéž na nás. Kvůli položkám daňového přiznání je však vhodné mít v daňové evidenci rozčleněn majetek a závazky alespoň na tyto kategorie: dlouhodobý hmotný majetek (např. hudební nástroj), zásoby (s těmi se interpret spíše nesetká, ledaže by obchodoval s nosiči záznamu jeho uměleckého výkonu), pohledávky a dluhy. Vše musíme být schopni doložit doklady, tyto proto archivujeme. (In: Daňová evidence není účetnictví. *Jak podnikat: pár slov pro podnikatele a ostatní OSVČ* [online]. [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <http://www.jakpodnikat.cz/danova-evidence.php>)

Nyní přistoupíme k příloze č. 2. V té se nás bude týkat její druhý oddíl věnovaný ostatním příjmům. Zde vyplňujeme příjmy jako nezdáněné výhry v soutěži, popřípadě také příjmy z interpretační činnosti, je-li pro nás tato pouze činností příležitostnou (například vystoupí-li hudební pedagog zcela výjimečně na honorovaném koncertě) a zároveň přesáhnou-li příjmy z takovéto činnosti 30 000 Kč za kalendářní rok; v opačném případě by byly tyto příjmy od daně osvobozeny. Příjmy a výdaje za jednotlivé činnosti vyplníme do tabulky, souhrn příjmů, výdajů a rozdílů pak vyplníme do řádků 207 až 209.

Nyní nám už stačí jen vyplnit samotné daňové přiznání.

Dílčí základ daně z přílohy č. 1 (řádek 113) přeneseme do řádku 37 daňového přiznání; dílčí základ z přílohy č. 2 (řádek 209) přeneseme do řádku 40 daňového přiznání. Součet obou částek zaznamenáme na řádcích 41, 41a, 42 a také na řádku 45, pokud se v řádku 44 nerozhodneme uplatnit daňovou ztrátu z minulých let. V oddílu 3. zaznamenáme nezdanitelné části základu daně a odčitatelné položky (popsáno výše), jejichž součet se vyplní do řádku 54 a následně se odečte od částky v řádku 45. Následuje zaokrouhlení a výpočet 15 % ze zaokrouhlené částky, čímž získáme výši daně, kterou vyplníme do řádků 57 a 58 a následně ještě jednou zaokrouhlenou do řádku 60.

V následujících řádcích lze uplatnit slevy na dani a daňové zvýhodnění – doporučuji si otevřít příslušná ustanovení zákona o dani z příjmů a vybrat aktuální slevy k uplatnění. Vždy lze uplatnit slevu na poplatníka (řádek 64), která je v současnosti 24 840 Kč.

Úhrn všech slev následně nezapomeneme vyplnit v řádku 70, v následujícím řádku pak bude výpočet daně po odečtení slev. Následně lze uplatnit ještě daňové zvýhodnění na děti (viz výše).

Oddíl č. 7 se věnuje placení daně. Zde je podstatné, zda jsme platili zálohy na daň z příjmů. Povinnost platit zálohy a výše záloh se odvíjí od naší poslední známé daňové povinnosti. Vyplňujeme-li tedy daňové přiznání poprvé, je zřejmé, že žádné zálohy neplatíme, a tudíž jediné, co v tomto oddílu vyplníme, je řádek 91 – „zbývá doplatit“. Ani v případě, že naše poslední známá daňová povinnost nepřesáhla 30 000 Kč, nejsme povinni zálohy platit. Tato povinnost vzniká až při přesáhnutí této částky, kdy v případě, že byla naše poslední známá daňová povinnost mezi 30 000 a 150 000 Kč, platíme zálohy ve výši 40 % této poslední

známé daňové povinnosti, a to dvakrát ročně. První záloha je splatná k 15. červnu, druhá k 15. prosinci. Pokud poslední známá daňová povinnost přesáhla 150 000 Kč, platí se 4 zálohy, každá ve výši 25 % poslední známé daňové povinnosti, a to vždy k 15. dni měsíců března, června, září a prosince. Pokud jsme již platili zálohy, vyznačíme je na řádku 85, v řádku 91 pak bude pouze částka zbývajících k doplacení nebo naopak přeplatek (pokud jsme zaplatili více, než je naše daňová povinnost).

Na poslední straně vyznačíme počet jednotlivých příloh. Zejména půjde o Přílohu č. 1 a Přílohu č. 2, ale podle konkrétních uplatněných slev a nezdanitelných částí základu daně může jít i o další přílohy.

Zbývá už jen vyplnění data a vlastnoruční podpis, popřípadě vyplnění žádosti o vrácení přeplatku, pokud bylo na zálohách zaplacen více, než jsme povinni na dani zaplatit.

Vyplněné daňové přiznání se podává místně příslušnému finančnímu úřadu podle místa trvalého bydliště poplatníka, a to do konce března příslušného roku.

6.2 Registrace k dani z příjmů

Prvnímu podání daňového přiznání předchází ještě jiná povinnost, a to povinnost registrační. Započal-li interpret vykonávat činnost, která je zdrojem příjmů ze samostatné činnosti (nejde pouze o příležitostný příjem), nebo přijal-li příjem ze samostatné činnosti, má povinnost podat přihlášku k registraci k dani z příjmů fyzických osob, a to do 15 dnů. Tuto povinnost nemá v případě, že by měl pouze příjmy, které nejsou předmětem daně, které jsou osvobozené od daně anebo z nichž je daň vybírána srážkou (již zdaněná výhra v soutěži).

Přihlášku podává opět na místně příslušném finančním úřadě.⁹⁹ Při prvním podání této přihlášky přidělí úřad fyzické osobě daňové identifikační číslo („DIČ“; při prvním vyplňování přihlášky proto poplatník dané pole nevyplňuje), které následně tato osoba uvádí na všech daňových přiznáních.

⁹⁹ Přihlášku k registraci pro fyzické osoby naleznete na tomto odkaze: http://www.financnisprava.cz/assets/tiskopisy/5101_20.pdf?201804072211.

7 Sociální a zdravotní pojištění aneb I interpret musí být solidární a myslet na budoucnost

7.1 Důchodové pojištění

První ze složek sociálního pojištění je pojištění důchodové. Pro účely tohoto pojištění je interpret považován za tzv. osobu samostatně výdělečně činnou („OSVČ“).¹⁰⁰ U těchto osob rozeznáváme činnost hlavní a činnost vedlejší. O vedlejší činnost jde v případě, kdy alespoň po část měsíce interpret vykonával kromě samostatné výdělečné činnosti zaměstnání, měl nárok na rodičovský příspěvek nebo peněžitou pomoc v mateřství anebo byl nezaopatřeným dítětem.¹⁰¹ Nezaopatřeným dítětem je interpret zejména ve chvíli, kdy jde o studenta mladšího 26 let, který se soustavně připravuje na své budoucí povolání.¹⁰²

Vykonává-li interpret alespoň po část roku hlavní samostatnou výdělečnou činnost, je po tuto dobu účasten pojištění. Pokud vykonává pouze činnost vedlejší, je povinen se účastnit pojištění až od určité výše příjmů.¹⁰³ Za tyto příjmy se považuje daňový základ ze samostatné činnosti, tudíž příjmy po odečtení relevantních výdajů. Rozhodná částka se každý rok trochu mění, a proto si pro ilustraci vezmeme částku 72 000 Kč. Pokud interpret vykonává vedlejší samostatnou výdělečnou činnost pouze část roku, za každý měsíc, kdy tuto činnost nevykonává, se rozhodná částka snižuje o jednu dvanáctinu, v našem případě o 6 000.¹⁰⁴ Pokud tedy interpret vykonává vedlejší samostatnou výdělečnou činnost

¹⁰⁰ Ustanovení § 9 odst. 3 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

¹⁰¹ Ustanovení § 9 odst. 6 cit. zák.

¹⁰² Ustanovení § 20 odst. 4 cit. zák.

¹⁰³ Mechanismus vypočtení této částky je obsažen v ustanovení § 10 odst. 2 cit. zák., vyměřovací základ a přepočítací koeficient stanoví pro každý rok nařízení vlády. Při výpočtu této hranice pro rok 2018 se použije všeobecný vyměřovací základ a přepočítací koeficient z roku 2016, přičemž rozhodná hraniční částka ročních příjmů je 71 949 Kč. (In: Nařízení vlády č. 343/2017 Sb., o výši všeobecného vyměřovacího základu za rok 2016, přepočítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 2016, redukčních hranic pro stanovení výpočtového základu pro rok 2018 a základní výměry důchodu stanovené pro rok 2018 a o zvýšení důchodů v roce 2018).

¹⁰⁴ Ustanovení § 10 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění.

například jen 5 měsíců v roce, stačí pro vznik povinnosti účasti na důchodovém pojištění, aby jeho příjmy z této činnosti přesáhly 30 000 Kč.¹⁰⁵

Pokud osoba samostatně výdělečně činná nesplňuje podmínky povinné účasti na důchodovém pojištění, může se k této povinnosti dobrovolně přihlásit podáním přihlášky k účasti na pojištění.¹⁰⁶

Povinnost účasti na důchodovém pojištění vzniká k 1. dni kalendářního roku, ve kterém byly splněny podmínky účasti na důchodovém pojištění (začala být vykonávána hlavní samostatně výdělečná činnost, byla dosažena rozhodná výše příjmů z vedlejší samostatné výdělečné činnosti nebo se interpret přihlásil k účasti na důchodovém pojištění), popřípadě od prvního dne kalendářního měsíce, kdy přestala být vedlejší samostatná výdělečná činnost, u níž nebyly splněny podmínky pro účast na důchodovém pojištění, činností vedlejší a stala se činností hlavní (např. přestal být interpret studentem nebo přestal vykonávat zaměstnání).

Zánik této povinnosti je obdobný – zaniká buď k poslednímu dni kalendářního roku, kdy ještě byly splněny podmínky účasti na důchodovém pojištění, anebo k poslednímu dni kalendářního měsíce, který předchází měsíci, v němž se z hlavní činnosti stala činnost vedlejší, pro niž nejsou splněny podmínky účasti na důchodovém pojištění.¹⁰⁷

Každý, kdo se povinně účastní důchodového pojištění, platí společně s tímto zároveň i příspěvek na státní politiku zaměstnanosti; při dobrovolné účasti se platí pouze důchodové pojištění. Rozhodným obdobím, za které se pojistné a příspěvek platí, je u osoby samostatně výdělečně činné kalendářní rok.

Pro výpočet výše pojistného na důchodové pojištění je rozhodující tzv. vyměřovací základ. Jeho výši si může osoba samostatně výdělečně činná stanovit sama na základě svého rozhodnutí, nesmí však být nižší než 50 % dílčího základu daně ze samostatné činnosti (tzv. daňový základ, viz řádek 37 daňového přiznání; popř. ze součtu příjmů ze samostatné výdělečné činnosti snížených o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, pokud není osoba povinna podávat daňové

¹⁰⁵ Ještě jednou upozorňuji, že částka je o něco málo nižší, jelikož jsem pro přehlednost zvolila základní roční rozhodnou částku o 51 Kč vyšší, než ve skutečnosti pro letošní rok je.

¹⁰⁶ Ustanovení § 10 odst. 4 a § 6 cit. zák.

¹⁰⁷ Ustanovení § 10 odst. 5, 6 cit. zák.

příznání). Pokud interpret část roku vykonával vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, po dobu jejíhož výkonu není účasten důchodového pojištění, a část roku vykonával hlavní výdělečnou činnost, daňový základ vydělíme počtem měsíců, v nichž interpret vykonával jakoukoli samostatnou výdělečnou činnost, a následně vynásobíme počtem měsíců, v nichž vykonával hlavní samostatnou výdělečnou činnost, čímž získáme poměrnou část daňového základu, která nám poslouží jako vyměřovací základ.¹⁰⁸

Pokud vykonává interpret pouze hlavní samostatnou výdělečnou činnost, je minimální vyměřovací základ pro rok 2018 roven částce 7495 Kč za každý měsíc, v němž vykonává tuto činnost¹⁰⁹ – vykonává-li ji po dobu celého roku, je tedy vyměřovací základ 89 940 Kč.

Pokud vykonává interpret pouze vedlejší samostatnou výdělečnou činnosti, je minimální vyměřovací základ pro rok 2018 roven částce 2998 Kč za každý měsíc,¹¹⁰ v případě celoročního výkonu této činnosti jde tedy o částku 35 976 Kč.

Při kombinaci obou druhů činností se i minimální vyměřovací základ počítá jako kombinace obou – minimální měsíční vyměřovací základ z hlavní činnosti se vynásobí počtem měsíců, v nichž byla vykonávána hlavní činnost, měsíční základ z vedlejší činnosti se pak vynásobí počtem měsíců, v nichž interpret nevykonával činnost hlavní, ale vykonával činnost vedlejší, z níž mu plyne povinnost účasti na důchodovém pojištění. Součtem těchto dvou dílčích základů získáme minimální vyměřovací základ.¹¹¹

Účastní-li se interpret důchodového pojištění dobrovolně, je minimální výše vyměřovacího základu stejná jako v případě výkonu hlavní samostatné výdělečné činnosti.

¹⁰⁸ Například příjmy z koncertní činnosti jsou po odečtení výdajů za období březen až prosinec 40 000 Kč, avšak do června byl interpret ještě studentem. Proto částku 40 000 vydělíme 10 (počet měsíců od března do prosince) a následně vynásobíme 6 (počet měsíců, kdy už není studentem). Vyměřovací základ proto bude 24 000 Kč.

¹⁰⁹ Tato částka se vypočte jako 25 % průměrné mzdy, která je aktuálně 29 979 Kč.

¹¹⁰ Tato částka se vypočte jako 10 % průměrné mzdy.

¹¹¹ Ustanovení § 5b zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

Vyměřovací základ má i horní strop, tzv. maximální vyměřovací základ. Tato částka se pohybuje kolem 1,5 milionu Kč.¹¹²

Následuje výpočet výše samotného pojistného. To se vypočte jako násobek vyměřovacího základu a sazby, která 29,2 % (28 % vyměřovacího základu tvoří důchodové pojištění, 1,2 % tvoří příspěvek na státní politiku zaměstnanosti); pokud se interpret účastní důchodového pojištění dobrovolně, odvádí pouze oněch 28 % procent na důchodové pojištění.¹¹³

Pojistné se odvádí na účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení, a to buď jednorázově, nebo ve formě měsíčních záloh. Zálohy nemusí platit ten, kdo vykonává pouze vedlejší samostatnou výdělečnou činnost a z této činnosti nemá tak vysoké příjmy, aby byl účasten důchodového pojištění. Pokud by v průběhu roku, jeho příjmy přesáhly rozhodnou částku, musel by následující rok uhradit pojistné za celý předchozí rok jednorázově a začít platit zálohy.

Jelikož ještě není známá výše vyměřovacího základu pro daný rok, za který se zálohy odvádějí, určuje se výše měsíčního vyměřovacího základu pro určení výše záloh podle vyměřovacího základu předchozího roku – tento základ se vydělí počtem měsíců, k nimž se vztahoval, 50 % z výsledné částky pak tvoří minimální měsíční vyměřovací základ pro výpočet výše záloh. Pokud interpret v předchozím roce samostatnou výdělečnou činnost nevykonával, může si stanovit výši měsíčního vyměřovacího základu libovolně, je omezen pouze částkou odpovídající jedné dvanáctině z maximálního vyměřovacího základu.

Tyto zálohy vypočtené jako násobek měsíčního vyměřovacího základu a sazby pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti jsou splatné vždy mezi 1. a 20. dnem následujícího kalendářního měsíce. Interpret jakožto osoba samostatně výdělečně činná může po předchozím oznámení příslušné správě sociálního zabezpečení platit zálohy za delší než měsíční období, a to do budoucna, nejdéle však do konce kalendářního roku.

Pokud zbývá i po odvedení všech záloh doplatit určitá částka nebo pokud interpret zálohy neplatí, musí doplatek nebo celé pojistné uhradit do 8 dnů od podání Přehledu o příjmech a výdajích. Tento přehled se podává na tiskopisu České správy

¹¹² Maximální vyměřovací základ se vypočte jako 48násobek průměrné mzdy; aktuálně jde tedy o částku 1 438 992 Kč.

¹¹³ Ustanovení § 7 cit. zák.

sociálního zabezpečení, a to do 1 měsíce od konce lhůty pro podání daňového přiznání, tedy do konce dubna daného roku.¹¹⁴

Celému popsanému procesu placení důchodového pojištění předchází ještě jedna povinnost, a to povinnost oznámit správě sociálního zabezpečení zahájení samostatné výdělečné činnosti¹¹⁵ a podat přihlášku k účasti na důchodovém pojištění OSVČ.¹¹⁶

A proč vlastně platíme důchodové pojištění? Již z názvu je to zřejmé. Jen těm, kteří platili důchodové pojištění, vznikne při splnění podmínek nárok na důchod od státu (popř. jejich příbuzným). Nejde jen o důchod starobní, ale i důchod invalidní, vdovský, vdovecký a sirotčí.

Pro to, aby nám na důchod vznikl nárok, musíme splnit určité podmínky. Například u starobního důchodu nestačí dosažení důchodového věku, ale i placení důchodového pojištění po určitou dobu, která činí až 35 let. Proto je v některých případech vhodné si platit důchodové pojistné i v případech, kdy k tomu nejsme povinni.

Výše odváděných částek nám pak do určité míry ovlivní výši důchodu.

Je však nutno podotknout, že se již dlouhou dobu uvažuje o důchodové reformě, jejíž některé kroky již byly realizovány a následně zrušeny; přesvědčení o nutnosti reformy důchodového systému však zůstává stále. Nelze proto říci, že postupem podle současných pravidel si zajistíme důstojný důchod, od něhož jsme ještě několik desítek let vzdáleni.

¹¹⁴ Tento tiskopis lze nalézt na tomto odkazu: <https://eportal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-osvc-2017>, ve formátu pdf pak zde: http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/F1C1E696-446A-4EA8-8571-4D5599FB4E95/0/OSVC_2017defverze.pdf.

¹¹⁵ Tento tiskopis naleznete na tomto odkazu: <https://eportal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-ozsvc-2016>, ve formátu pdf pak zde: <http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/F76A23AE-5B5F-4B41-8B22-3A9589733125/0/8953215.pdf>.

¹¹⁶ Tento tiskopis naleznete zde: <https://eportal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-posvcd-2016>, ve formátu pdf pak zde: <http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/5F39C3EE-774C-4CF4-A3E4-EB63C6598B5D/0/8932614.pdf>.

7.2 Nemocenské pojištění

Druhou složkou sociálního pojištění je pojištění nemocenské. Na rozdíl od důchodového pojištění je účast na nemocenském pojištění pro osoby samostatně výdělečně činné dobrovolná. Chceme-li se proto nemocenského pojištění účastnit, musíme vyplnit přihlášku.¹¹⁷ Stejně tak můžeme kdykoli podat odhlášku a účast na nemocenském pojištění tak ukončit. Nejpozději však tato účast končí ve chvíli, kdy ukončíme samostatně výdělečnou činnost, jelikož – na rozdíl od pojištění důchodového – je u nemocenského pojištění podmínkou výkon této činnosti (nebo zaměstnání).

Měsíční vyměřovací základ pro určení výše nemocenského pojištění si určuje osoba samostatně výdělečně činná sama. Tento nesmí být nižší než 5 000 Kč,¹¹⁸ přesáhnout nesmí částku, která připadá na jeden měsíc při výpočtu vyměřovacího základu pro důchodové pojištění na naposledy podaném přehledu o příjmech a výdajích. Pokud interpret tento přehled ještě nikdy nepodával nebo byl poslední přehled podán před více než 3 lety, je maximální výše měsíčního vyměřovacího základu rovna polovině průměrné mzdy, tedy necelých 15 tisíc Kč.¹¹⁹

Z tohoto základu se vypočte výše nemocenského pojistného, a to ve výši 2,3 %.¹²⁰

Pojistné na nemocenské pojištění se odvádí příslušné okresní správě sociálního zabezpečení, a to za kalendářní měsíc vždy mezi 1. a 20. dnem měsíce následujícího.

Osobě samostatně výdělečně činné nevzniká účastí na nemocenském pojištění nárok na všechny dávky nemocenského pojištění jako zaměstnancům. Nárok jí

¹¹⁷ Tuto naleznete na následujícím odkazu: <https://eportal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-dnposvc>, ve formátu pdf pak zde: <http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/E86EA3F5-BF6B-44CD-A462-7B7B8E49A13B/0/8932511.pdf>.

¹¹⁸ Jde o dvojnásobek tzv. rozhodného příjmu podle zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění.

¹¹⁹ Ustanovení § 5b odst. 3 zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

¹²⁰ Ustanovení § 7 cit. zák.

vzniká při splnění podmínek na tyto dávky: nemocenské, peněžitá pomoc v mateřství, otcovská a od 1. 6. 2018 také dlouhodobé ošetřovné.¹²¹

7.3 Zdravotní pojištění

Posledním z velkých okruhů práva sociálního zabezpečení, o kterých by měl interpret vědět, je problematika týkající se zdravotního pojištění.

Zdravotní pojištění je povinné pro všechny osoby s trvalým pobytem na území České republiky a dále pro osoby sice bez trvalého pobytu na území ČR, které jsou však na našem území zaměstnány. Jde-li o osobu s trvalým pobytem v ČR, vzniká jí zdravotní pojištění narozením a zaniká smrtí.

S ohledem na to, kdo je plátcem zdravotního pojištění, mohou nastat 3 situace. Nejčastější situací je ta, kdy zdravotní pojištění platí za zaměstnance částečně zaměstnavatel, částečně si jej zaměstnanec platí sám (v praxi obě tyto částky odvádí zaměstnavatel). Osoba samostatně výdělečně činná, tedy ve většině případů i interpret, si platí pojištění sama. Třetí variantou je situace, kdy pojištění platí za pojištěnce stát.

Stát platí pojistné za nezaopatřené děti (tedy osoby do ukončení povinné docházky a dále studenty do 26 let, pokud se soustavně připravují na budoucí povolání),¹²² osoby starší 26 let studující prvně v doktorském studijním programu uskutečňovaném vysokou školou v České republice ve standardní době v prezenční formě studia, pokud nejsou zaměstnanci nebo osobami samostatně výdělečně činnými, poživatele důchodů z důchodového pojištění, příjemce rodičovského příspěvku („rodičovská dovolená“), ženy na mateřské dovolené, uchazeče o zaměstnání a další (jde zejména o sociálně znevýhodněné skupiny osob).¹²³

¹²¹ Podmínky pro vznik nároku na jednotlivé dávky jsou stanoveny v zákoně o nemocenském pojištění, přehledně je vyjmenovává na svých stránkách také Česká správa sociálního zabezpečení: <http://www.cssz.cz/cz/pojisteni-osvc/davky/davky-nemocenskeho-pojisteni.htm>.

¹²² Ustanovení § 11 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře.

¹²³ Kompletní výčet obsahuje § 7 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění.

Ve chvíli, kdy se tedy stane interpret zaměstnancem, začne vykonávat samostatnou výdělečnou činnost nebo odpadne důvod placení pojistného státem, musí interpret začít platit pojistné, a to zdravotní pojišťovně, u které je přihlášen.

Pro určení výše pojistného je opět rozhodující vyměřovací základ. Ten činí 50 % z příjmů ze samostatné činnosti snížených o odpovídající výdaje. Pokud by však byl nižší než minimální vyměřovací základ, je vyměřovacím základem tato minimální částka, která činí 179 874 Kč za rok.¹²⁴ Tento minimální vyměřovací základ však neplatí pro osoby, které jsou vedle výkonu samostatné výdělečné činnosti zaměstnanci a z tohoto zaměstnání odvádějí pojistné vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu, anebo pro ty osoby, za něž platí pojistné stát, přičemž tato skutečnost musí trvat celé rozhodné období. Vyměřovacím základem je u těchto osob výše skutečných příjmů snižena o výši výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení. Pokud nevykonává osoba samostatnou výdělečnou činnost po celé rozhodné období, vznikne jí v průběhu roku nárok na výplatu nemocenského nebo peněžité pomoci v mateřství anebo se v průběhu roku stane osobou, pro niž neplatí minimální vyměřovací základ, určí se minimální vyměřovací základ za zbývajících část roku jako jeho poměrná část odpovídající počtu kalendářních měsíců.

Pokud osoba nemá příjmy ze zaměstnání ani ze samostatné výdělečné činnosti a neplatí-li za ni pojistné stát, je jejím vyměřovacím základem minimální mzda (12 200 Kč za každý měsíc). Vyměřovací základ pro pojistné hrazené státem je 6259 Kč.¹²⁵

Výše pojistného činí 13,5 % z výše vyměřovacího základu.¹²⁶

Osoba samostatně výdělečně činná platí pojistné formou záloh. Při zahájení této činnosti, kdy ještě není známo, jak vysoký bude vyměřovací základ, se za vyměřovací základ považuje minimální vyměřovací základ; pokud však za ni platí pojistné i stát (typicky pracující student) nebo je zároveň zaměstnancem, není povinna platit zálohy a celé pojistné platí až po skončení roku formou doplatku.

¹²⁴ Jedná se o 50 % dvanáctinásobku průměrné mzdy.

¹²⁵ Ustanovení § 3, 3a, 3b a 3c zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění.

¹²⁶ Ustanovení § 2 cit. zák.

V následujících letech se stanoví měsíční vyměřovací základ jako poměrná část vyměřovacího základu z předchozího roku.¹²⁷

Jednotlivé měsíční zálohy jsou splatné v období mezi 1. dnem měsíce, za nějž se odvádí, a 8. dnem měsíce následujícího.¹²⁸ Doplatek rozdílu mezi zálohami a skutečnou výší pojistného je splatný 8 dní po podání přehledu o příjmech a výdajích. Tento je osoba samostatně výdělečně činná povinna předložit do jednoho měsíce od uplynutí lhůty pro podání daňového přiznání, a pokud nepodává daňové přiznání, do 8. dubna, a to všem zdravotním pojišťovnám, u kterých byla v daném období pojištěna (v praxi může jít maximálně o 2 zdravotní pojišťovny). Tento přehled musí obsahovat informace o příjmech a odpovídajících výdajích, zaplacených zálohách, vyměřovacím základu a vypočteném pojistném.¹²⁹

Kromě povinnosti platit pojistné vznikají pojištěnci i další povinnosti, zejména povinnost informační. Osoba samostatně výdělečně činná musí oznámit své zdravotní pojišťovně zahájení a ukončení samostatné výdělečné činnosti, informaci o tom, že nemá zdanitelné příjmy ani za ni neplatí pojistné stát, tudíž jej platí sama z minimálního vyměřovacího základu, nebo skutečnosti rozhodné pro vznik nebo zánik povinnosti státu platit za ni pojistné, a to vždy nejpozději do 8 dnů od dané skutečnosti.¹³⁰

Jen pro doplnění dodávám, že v případě závislé činnosti vzniká povinnost platit zdravotní a sociální pojištění při příjmu minimálně 2500 Kč měsíčně v případě pracovního poměru a dohody o pracovní činnosti (u té stačí, je-li sjednaná odměna v této výši, i kdyby byla skutečná odměna nižší; samozřejmě v případě nižší sjednané odměny je podmínka splněna, i pokud danou částku přesáhne jen

¹²⁷ Ustanovení § 8 cit. zák.

¹²⁸ Ustanovení § 7 cit. zák.

¹²⁹ Ustanovení § 24 odst. 2 cit. zák. Každá pojišťovna má svůj vlastní formulář, formulář Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky lze stáhnout zde: <https://www.vzp.cz/platci/formulare/prehled-o-prijmech-a-vydajich-osvc>.

¹³⁰ Ustanovení § 10 zákona o veřejném zdravotním pojištění.

odměna skutečná) a při příjmu přesahujícím 10 000 Kč v případě dohody o provedení práce.¹³¹

¹³¹ Ustanovení § 7 a 7a zákona o nemocenském pojištění, § 8 odst. 1 zákona o důchodové pojištění, § 5 zákona o veřejném zdravotním pojištění.

8 Závěr

Cílem této práce bylo přiblížit interpretům oblast práva a přinést jim odpověď na nejpalčivější otázky z tohoto oboru. Co a kde se může hrát? A co dělat v případě, že je tato možnost určitým způsobem omezena? Odpovědi na všechny tyto otázky přináší autorské právo, které se zabývá rovněž tím, z jakých not můžeme hrát nebo jak to je, když nám někdo natočí CD.

Abychom se však nebavili stále jenom o povinnostech a omezeních, které nám právo přináší, zařadila jsem jako další kapitolu téma týkající se práv výkonného umělce. Doufám, že tato práce přispěje k tomu, že tato práva už nebudou pro interprety jenom abstraktním (popřípadě zcela neznámým) pojmem, a že jim usnadní tato práva uplatňovat; stejně tak však věřím, že se adresáti této práce přestanou obávat například provádění děl hudby 20. století, když zjistí, že plnění povinností pro takové provádění vyžadovaných zákonem není ani zdaleka takovou noční můrou, jak se občas některým interpretům zdá.

Po tématech věnujících se autorskému právu a právům s autorským právem souvisejícím jsem zařadila kapitoly obecnější, ne už ryze umělecké, které jsou však pro interprety neméně významné. V práci jsem se snažila krok po kroku provést čtenáře otázkami daňového práva a práva sociálního zabezpečení, konkrétně týkajícími se daní z příjmů fyzických osob a sociálním a zdravotním pojištěním.

Mým cílem je, aby byl interpret po přečtení této práce samostatnou sebevědomou bytostí beze strachu z porušení toho „velkého neznámého strašáka“ jménem právo. Ať už se nám to líbí nebo ne, je právo všude kolem nás, a proto je mnohem lepší se tomuto zdánlivému nepříteli postavit čelem než se před ním schovávat. Umožněme právu, aby sloužilo v náš prospěch, nikoli proti nám!

Doufám, že se mi podařilo alespoň minimální měrou se k tomuto cíli přiblížit a že se tato práce bude moci stát nepostradatelným pomocníkem každého, kdo se rozhodne zorientovat v právu a v životě interpreta.

Seznam použité literatury

Knihy

HAMUĽÁK, Ondrej. *Právo v umění a umění v právu: Sborník z konference Olomoucké debaty mladých právníků*. Olomouc: Univerzita Palackého, Právnická fakulta, 2007. ISBN 978-80-87576-14-4.

CHALOUPKOVÁ, Helena a Petr HOLÝ. *Autorský zákon: komentář*. 5. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckovy komentáře. ISBN 9788074006715.

JAKL, Ladislav. *Duševní vlastnictví a jeho právní ochrana*. Praha: Metropolitan University Prague Press, 2014. ISBN 978-80-87956-00-7.

JAKL, Ladislav. *Právní ochrana duševního vlastnictví*. Praha: Metropolitní univerzita Praha, 2011, s. 187. ISBN 978-80-86855-78-3.

MATĚJČNÝ, Tomáš. *Kolektivní správa autorských práv*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. Pro praxi. ISBN 978-80-7380-528-9.

ŠEBELOVÁ, Marie. *Autorské právo: zákon, komentáře, vzory a judikatura*. Brno: Computer Press, 2006. Právo pro denní praxi (Computer Press). ISBN 80-251-1090-7.

TELEC, Ivo a Pavel TŮMA. *Autorský zákon: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2007. Velké komentáře. ISBN 9788071796084.

Právní předpisy

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění.

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře.

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění.

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Nařízení vlády č. 343/2017 Sb., o výši všeobecného vyměřovacího základu za rok 2016, přepočítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 2016, redukčních hranic pro stanovení výpočtového základu pro rok 2018 a základní výměry důchodu stanovené pro rok 2018 a o zvýšení důchodů v roce 2018.

Judikatura

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 9. 2004, sp. zn. 4 Tz 124/2004.

Rozhodnutí ve věci SGAE vs. Rafael Hoteles, sp. zn. C-306/05.

Nález Ústavního soudu sp. zn. II.ÚS 3076/13 ze dne 15. 4. 2014.

Internetové zdroje

Creative Commons Česká republika [online]. [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: <http://www.creativecommons.cz/licence-cc/>

Česká správa sociálního zabezpečení [online]. [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/>

Finanční správa [online]. [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/>

Intergram: Nezávislá společnost výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově obrazových záznamů [online]. [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.intergram.cz/cs/>

Jak podnikat: pár slov pro podnikatele a ostatní OSVČ [online]. [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <http://www.jakpodnikat.cz/>

OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, z. s. [online]. [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.osa.cz/>

Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky [online]. [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/>

Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2018-02-10]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/>

Příloha č. 1 – Licenční prvky Creative Commons

Prvky určující rozsah oprávnění:

Právo dílo šířit, tzn. kopírovat, distribuovat a sdělovat veřejnosti.

Právo dílo upravovat, tzn. pozměňovat, doplňovat, zpracovat s jiným dílem, např. dramatizovat, přeložit, zhudebnit apod.

Prvky určující povinnosti:

Povinnost uvést původ, tzn. jméno autora (pseudonym), název díla, odkaz na licenci Creative Commons, popř. také skutečnost, že a jakým způsobem bylo dílo upraveno.

Povinnost zachovat licenci, tzn. v případě úpravy díla vystavit výsledek práce pod stejnou nebo slučitelnou licenci.

Povinnost neužívat dílo komerčně, tzn. možnost jen takového užití, při němž neplyne žádný finanční zisk. Není však vyloučena výměna díla za jiné (např. prostřednictvím výměnných sítí).

Povinnost nezpracovávat, tzn. nijak neupravovat, nepozměňovat, nedoplňovat či nezpracovávat dílo.

Příloha č. 2 – Žádost o svolení k provozování hudebních děl

číslo programu:

OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, z.s. (dále jen OSA),
Čs. armády 20, 160 56 Praha 6, Zapsán ve spolkovém rejstříku vedeném
Městským soudem v Praze, oddíl L, vložka 7277, IČ: 63839997 • DIČ: CZ63839997
Zákaznická linka: +420 220 315 000 • E: vp@osa.cz • www.osa.cz

ŽÁDOST o svolení k provozování hudebních děl s textem nebo bez textu autorů zastupovaných OSA a o svolení k užití děl autorů zastupovaných DILIA, která budou užitá v rámci hudební produkce s mluveným dílem mající charakter slovesného díla a o svolení k užití děl autorů zastupovaných OOA-S, která budou užitá v rámci hudební produkce mající charakter vizuálního díla.

ŽIVÁ VEŘEJNÁ HUDEBNÍ PRODUKCE

ŽP

A) Provozovatel (pořadatel)

Jméno nebo název provozovatele (včetně právní formy):				
IČ:	DIČ:	Telefon:	E-mail:	
Adresa sídla nebo bydliště (u fyz. osob):				PSČ:
Kontaktní adresa:				PSČ:
Zastoupený:				

Žádám o udělení oprávnění (licence) k provozování děl za níže uvedených podmínek

B) Místo konání produkce

Název a adresa provozovny (pokud díla provozujete v různých provozovnách, přiložte prosím jejich seznam obsahující názvy a adresy a další informace ve struktuře tohoto tiskopisu):

C) Základní údaje o provozování a způsobu provedení děl

Datum produkce nebo období provozování děl (den, měsíc, rok) od ----- do -----				
Název produkce:				
☐ koncertní provedení hudebních děl ☐ samostatné provedení hudebních děl v rámci jiného programu ☐ provedení děl k tanci nebo jako kulisa				
Kapacita místa konání nebo počet návštěvníků:	Produkce bude opakována ve dnech: ☐ PO ☐ ÚT ☐ ST ☐ ČT ☐ PÁ ☐ SO ☐ NE	Hodina od-do:	Ceny všech druhů vstupného (vč. DPH):	Počet produkcí celkem:
Jméno interpreta, název souboru:			Počet účinkujících (interpretů, souborů či skupin):	
U produkcí bez vstupného nebo v případě firemních, reklamních, prodejních či propagačních akcí uveďte náklady spojené s hudební produkcí v Kč:				

D) Druh hudební produkce nebo provozování děl při (prosíme zaškrtněte, doplňte):

☐ Hudební produkce s užitím vizuálních děl (OOA-S) z oboru výtvarného či architektonického (např. videoprojekce, vizuální efekty, videoklipy apod.)

☐ Užití hudebních děl k poslechu - koncertní provedení. Žánr: ☐ pop ☐ vážná ☐ jazz ☐ jiný (vypište):	
☐ Hudební produkce s mluveným slovem - počet minut mluveného slova: _____ počet minut hudební části: _____	
☐ Užití hudebních děl výlučně k tanci	☐ Užití děl při firemní nebo obdobné akci bez vstupného
☐ Opakované užití hudebních děl k poslechu v restauracích, kavárnách, barech a podobných zařízeních	☐ Užití děl při reklamní, propagační nebo prodejní akci
☐ Módní, kadeřnické a jiné podobné přehlídky	☐ Pouliční produkce
☐ Karaoke	☐ Užití děl při občanském obřadu
☐ Kabaretní, varietní a podobná představení s programem	☐ Sportovní akce, při kterých je užití hudebních děl nedílnou, podstatnou nebo doplňkovou součástí celé akce (tj. Ice show, krasobruslení, motoshow, aerobic. show, apod.)
Ostatní (např. při slavnostech, průvodech, pochodech, cirkusová vystoupení, aj.) vypište: _____	

Seznam užitých děl (skladeb) s uvedením jmen autorů, textařů případně upravovatelů a názvů skladeb je povinnou součástí této žádosti. Beru na vědomí, že nedodáním seznamu užitých skladeb nejpozději do 5ti pracovních dnů od konání produkce ztrácím nárok na poskytnutí slev závislejších na jeho předložení.

Beru na vědomí, že souhlas k užití děl podle tohoto návrhu získám až po přijetí podepsané licenční smlouvy na kontaktních adresách OSA uvedených v zápatí této žádosti.

V _____ dne _____

podpis a razítko provozovatele nebo osoby oprávněné za provozovatele jednat

Nevyplňujte, prosím, slouží pouze pro potřeby OSA

kód provozovatele	číslo smlouvy	číslo faktury	autorská odměna	datum splatnosti

Vyplněný a podepsaný tiskopis prosím pošlete na adresu Zákaznické centrum Praha, Čs. armády 20, Praha 6, 160 56, či naskenované na adresu vp@osa.cz. Žádosti, sazebníky a více informací najdete na www.osa.cz

OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, z.s. (dále jen OSA),
Čs. armády 20, 160 56 Praha 6, Zapsán ve spolkovém rejstříku vedeném
Městským soudem v Praze, oddíl L, vložka 7277, IČ: 63839997 • DIČ: CZ63839997
Zákaznická linka: +420 220 315 000 • E: vp@osa.cz • www.osa.cz

Seznam užitých děl při produkci

ŽP

V případě, že účinkující poskytl seznam hudebních a dalších děl, která budou užitá při produkci, potvrzený vedoucím hudebního souboru, popřípadě jinou odpovědnou osobou, je možné tento seznam přiložit k žádosti (není nutné vyplňovat seznam skladeb na tiskopise). V souladu s ustanovením § 98c odst.(4) autorského zákona č.121/2000 Sb. v platném znění je nutné uvést seznam skladeb i v případě, že budou užitá díla autorů nezastupovaných OSA.

Název slovesného díla:	Celková minutová stopáž slovesného díla:	Autor/autoři:	Upravovatel:
1.			
2.			

Název vizuálního díla:	Celková minutová stopáž vizuálního díla:	Autor/autoři:
1.		
2.		

Způsob veřejného užití hudebních děl – provedení živé: (prosíme zaškrtněte)

- ☐ **Koncertní provedení hudebních děl.** Hudební díla a jejich interpretace jsou hlavní náplní a podstatou pořádané akce, eventuální ostatní složky představení, jako mluvené slovo, taneční prvky či vizuální efekty jsou jen okrajovou složkou, tvoří samostatná díla, ale slouží k podpoře prováděných hudebních děl.
- ☐ **Samostatné provedení hudebních děl v rámci jiného programu.** Hudební díla jsou prováděna jako jedna ze samostatných částí jiného programu (samostatná hudební vystoupení v rámci zábavných pořadů, estrád, propagačních akcí, meetingů, ...).
- ☐ **Provedení hudebních děl k tanci (taneční zábavy, plesy), anebo k poslechu jako kulisa (tafelmusic).**

Název hudebního díla:	Autor hudby:	Autor textu:	Upravovatel:
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

Nestačí-li tento tiskopis pro uvedení všech provozovaných skladeb, pokračujte, prosím, na dalším formuláři žádosti nebo na dalších volných listech.

V dne podpis odpovědné osoby

Vyplněný seznam skladeb pošlete na adresu Zákaznické centrum Praha, Čs. armády 20, Praha 6, 160 56
či naskenované na adresu vp@osa.cz. Žádosti, sazebníky a více informací najdete na www.osa.cz

Příloha č. 3 – Smlouva o zastupování práv výkonného umělce

Intergram

Nezávislá společnost
výkonných umělců
a výrobců zvukových
a zvukově obrazových záznamů, z.s.

Klimentská 1207/10, 110 00 Praha 1
tel.: 221 871 924
e-mail: intergram@intergram.cz
www.intergram.cz

IČ: 00537772
DIČ: CZ00537772
Bankovní spojení: KB Praha 2
č. účtu 47838-011/0100

(dále jen "INTERGRAM") zastoupená ředitelem

a

výkonný umělec (nevyplněné kolonky laskavě proškrtněte):

jméno: příjmení:
umělecké jméno, pseudonym:
datum a místo narození:
rodné číslo: číslo občanského průkazu:
povolání k trvalému pobytu a číslo pasu (nemáte-li občanský průkaz):
osobní identifikační číslo (nemáte-li rodné číslo):
trvalá adresa:
telefon: fax: e-mail:
přechodná adresa:
telefon: fax: e-mail:
bankovní spojení:
druh umělecké činnosti (zaškrtněte laskavě profese, ve kterých působíte): hudebník ☐ zpěvák ☐ dirigent ☐ sbormistr ☐
herec divadelní ☐ herec filmový ☐ dabér pro videokazety ☐ dabér pro TV vysílání ☐ tanečník ☐
jiná činnost (vypíšte): DIČ:
členství v jiných ochranných organizacích:
daňový domicil (název a adresa finančního úřadu, kterému podáváte daňové přiznání pro daň z příjmu):
.....

(dále jen "umělec")

uzavírají tuto

smlouvu o zastupování práv výkonného umělce

Čl. I

Předmět smlouvy

1. Umělec zmocňuje touto smlouvou INTERGRAM výhradně v celém rozsahu a bez územního omezení (pokud si území výslovně nevyhradil dále v čl. V odst. 9) k výkonu svých práv, zejména práva udělovat oprávnění (souhlas, licenci) k užití výkonu a/nebo vlastním jménem požadovat, určovat, sjednávat, inkasovat a vymáhat odměnu výkonného umělce za užití výkonu, a to v celém rozsahu užití výkonu, a to za užití všech vlastních výkonů výkonného umělce, které byly zaznamenány na jakýkoliv zvukový, obrazový či zvukově obrazový záznam jakýmkoliv způsobem (dále jen "výkony") v tomto rozsahu:

- a) při sdělování výkonů veřejnosti rozhlasovým a televizním vysíláním a jeho přenosem
- b) při rozmnožování výkonů
- c) při jejich půjčování nebo pronájmu

- d) při výrobě, prodeji, promítání, výměně nebo jakémkoliv jiném rozšiřování či sdělování filmů a jiných audiovizuálních, zvukových nebo multimediálních děl, záznamů či snímků
- e) při ukládání výkonů do pamětí, skladování a vyvolávání těchto výkonů z pamětí počítačů a jejich databází
- f) při užití výkonů v reklamě, pokud si umělec udělování oprávnění pro tento druh užití výslovně nevyhradil v čl. V, odst. 9
- g) při užití výkonů sdělováním veřejnosti (neuvedeném v předchozích ustanoveních), zejména jejich provozováním ze záznamu a jeho přenosem a provozováním rozhlasového či televizního vysílání
- h) při druhém, dalším a jiném užití výkonů vytvořených pro televizní a rozhlasové organizace.

Tato smlouva se však nevztahuje na výkony spočívající v namluvení české verze zahraničních filmových nebo jiných audiovizuálních děl (dabing) v případech, kdy není uzavřena smlouva mezi uživatelem takovýchto výkonů na jedné straně a profesními organizacemi výkonných umělců a/nebo INTERGRAM na straně druhé (profesní smlouva) nebo kdy tak nestanoví právní předpis.

2. Právo udělovat oprávnění (licenci) k užití výkonů zahrnuje též právo INTERGRAM v odůvodněných případech užití výkonů odepřít nebo zakázat.

3. Umělec zmocňuje INTERGRAM, aby v souladu s právními předpisy hájil jeho práva specifikovaná v odstavci 1, včetně vedení soudních sporů a zastupování jeho zájmů před státními a jinými orgány a činil veškeré nutné a vhodné úkony nezbytné pro ochranu svěřených práv, s výjimkou sporů o práva osobnostní a práv k užití výkonů, které nebyly zaznamenány, pokud tak nestanoví zákon.

Čl. II

Povinnosti INTERGRAM

1. INTERGRAM přejímá zmocnění spravovat práva uvedená v čl. I této smlouvy a zavazuje se k jejich ochraně v rozsahu zmocnění uvedeného v čl. I smlouvy podle platných právních předpisů, mezinárodních smluv, interních předpisů INTERGRAM a smluv, které INTERGRAM uzavřel se zahraničními ochrannými organizacemi. Při správě převzatých práv výkonného umělce INTERGRAM jedná vlastním jménem. Odměny za užití výkonů INTERGRAM vybírá s povinností tyto odměny vyúčtovat výkonným umělcům podle platného vyúčtovacího řádu a stanov INTERGRAM.

2. INTERGRAM je oprávněn zmocnit ke správě převzatých práv výkonného umělce pouze jiné kolektivní správce zastupující či spravující práva výkonných umělců.

3. INTERGRAM se zavazuje odměny vybrané od uživatelů zaznamenaných výkonů spravovat s péčí řádného hospodáře a vyplácet je výkonnému umělci v souladu s vyúčtovacím řádem INTERGRAM.

4. INTERGRAM se zavazuje umožnit výkonnému umělci, aby nahlédl do originálních dokladů, podle nichž byly vyúčtovány jeho odměny.

5. INTERGRAM se zavazuje užívat ohlášky záznamů výkonů, jakož i ostatní umělcem poskytnuté údaje, pouze pro potřeby správy a ochrany výkonů a vybírání a vyúčtování odměn za ně a je oprávněn údaje v nich obsažené postoupit pouze zahraniční ochranné organizaci výkonných umělců na základě bilaterální smlouvy s ní uzavřené a mezinárodní databázi výkonných umělců (IPD).

Čl. III

Povinnosti výkonného umělce

1. Umělec se zavazuje, že po dobu platnosti této smlouvy neuzavře s třetími osobami bez písemného předchozího souhlasu INTERGRAM smlouvy, které by se svým obsahem přičily této smlouvě, zejména neuzavře žádnou smlouvu, kterou by v rozporu s touto smlouvou převedl na třetí osobu své právo udělovat souhlas k užití zaznamenaných výkonů nebo takový souhlas přímo udělil. V případě, že bude požádán některým uživatelem přímo o souhlas s užitím jeho výkonů, na které se vztahují ustanovení této smlouvy, zavazuje se umělec odkázat takového uživatele na INTERGRAM a sám o této skutečnosti INTERGRAM neprodleně informovat. Umělec prohlašuje, že ke dni podpisu této smlouvy neexistuje žádné takové platné ujednání mezi ním a třetí osobou, resp. pokud již takové ujednání uzavřel před podpisem této smlouvy, zavazuje se ji neprodleně zrušit a informovat všechny zúčastněné osoby o zastupování svých práv specifikovaných v čl. I smlouvy společností INTERGRAM. Nedodržení tohoto ustanovení je důvodem k okamžité výpovědi této smlouvy ze strany INTERGRAM s účinností od dne doručení výpovědi umělci.

2. Umělec se zavazuje neuzavřít po dobu platnosti této smlouvy žádnou dohodu s jinou ochrannou organizací s obdobným předmětem činnosti jako má INTERGRAM i mimo území České republiky (neučinil-li umělec výhradu podle čl. I odst. 1 v čl. V odst. 9) za předpokladu, že jeho práva na území působnosti takové organizace jsou řešena smlouvou mezi INTERGRAM a takovou organizací. V případě, že k uzavření smlouvy mezi INTERGRAM a zahraniční organizací, se kterou má umělec již uzavřenu smlouvu dojde až po podpisu této smlouvy, zavazuje se umělec smlouvu s takovouto zahraniční organizací vypovědět.

3. Umělec se zavazuje do jednoho měsíce po zaznamenání každého výkonu určeného ke zveřejnění oznámit INTERGRAM vznik takového záznamu. Tyto údaje se stávají majetkem INTERGRAM.

4. Umělec se zavazuje předkládat na vyžádání INTERGRAM všechny smlouvy a ujednání, které se svým obsahem mohou dotýkat činnosti INTERGRAM.

5. Umělec se zavazuje oznámit INTERGRAM písemně s vlastnoručním podpisem neprodleně změny všech údajů uvedených v záhlaví smlouvy a dále jakýchkoliv osobních a jiných údajů nezbytných pro naplnění obsahu této smlouvy (např. změnu bydliště, jména, daňového domicilu, bankovního účtu apod.).

6. Umělec se zavazuje spolupracovat s INTERGRAM při zajišťování a uplatňování svých nároků vůči uživatelům jeho výkonů podle této smlouvy a předkládat v tomto směru potřebné informace a doklady INTERGRAM.

7. Umělec odpovídá INTERGRAM za škodu, která vznikla porušením této smlouvy, zejména nesprávnými či pozdě předloženými údaji nebo doklady.

Čl. IV

Vyplácení odměn

1. Odměny budou výkonnému umělci vypláceny obvykle jedenkrát ročně na účet umělce uvedený v záhlaví smlouvy, není-li uveden, pak na adresu umělce, uvedenou v záhlaví této smlouvy, v řádném výplatním termínu.

2. INTERGRAM je oprávněn srážet si z odměn, které vybere od uživatelů, částku na úhradu nákladů spojených s výkonem správy svěřených práv podle čl. I, včetně nákladů na podporu a zabezpečení společných zájmů výkonných umělců ve výši schválené Valnou hromadou.

Čl. V

Závěrečná ustanovení

1. Umělec souhlasí s tím, že veškeré údaje potřebné k zastupování jeho práv v rozsahu stanoveném smlouvou budou vedeny v počítačové databázi společnosti INTERGRAM. INTERGRAM se zavazuje tyto údaje poskytnout bez zvláštního souhlasu umělce pouze zahraniční partnerské organizaci na základě bilaterální smlouvy, mezinárodní databázi výkonných umělců (IPDA) a v případech, kdy tak stanoví interní předpisy INTERGRAM nebo právní předpis.

2. Smlouva se uzavírá na dobu neurčitou a je platná a účinná dnem jejího podpisu oběma smluvními stranami. Tato smlouva nahrazuje předchozí smlouvu uzavřenou s umělcem dne

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3. Smlouvu je možno vypovědět písemně doporučeným dopisem do 30. června s účinností k 31. prosinci téhož kalendářního roku. Ustanovení čl. III odst. 1 zůstává tímto nedotčeno. Výpověď je třeba zaslat umělci na adresu, kterou udal INTERGRAM, INTERGRAM na jeho adresu uvedenou v záhlaví smlouvy (v případě změny sídla INTERGRAM na nově oznámenou adresu). Pro doručování se sjednává ustanovení § 46 občanského soudního řádu.

4. INTERGRAM může smlouvu vypovědět podle odst. 3, jestliže:

- a) umělec závažným způsobem porušil závazky plynoucí z této smlouvy
- b) umělec neměl po dobu 10 let žádný příjem z odměn vybíraných INTERGRAM
- c) umělec poškodil závažným způsobem zájmy a dobré jméno INTERGRAM.

5. Smlouvu je možné měnit a doplňovat pouze písemně se souhlasem obou smluvních stran. Ustanovení čl. III odst. 5 tím není dotčeno a oznámení o změně údajů uvedených v záhlaví smlouvy v souladu s tímto ustanovením je považováno za platnou změnu smlouvy.

6. Pokud dojde ke změně obecně závazných právních předpisů, která se dotkne této smlouvy, bude se při uplatňování dotčeného ustanovení smlouvy postupovat v souladu s touto změnou, přičemž ostatní smluvní ustanovení zůstávají v platnosti, pokud by z dohody smluvních stran nebo z povahy změny nevyplývalo něco jiného.

7. Uzavřením této smlouvy se umělec stává v souladu s čl. III odst. 1 Stanov INTERGRAM členem nebo zastupovaným. Podrobnosti týkající se členství umělce ve společnosti INTERGRAM, jeho práva a povinnosti a další otázky vzájemných vztahů řeší Stanovy INTERGRAM, které tvoří přílohu této smlouvy.

8. Smlouva je vyhotovena ve dvou stejnopisech, z nichž každá smluvní strana obdrží po jednom.

9. Zvláštní ujednání:

v Praze dne:

v:

dne:

INTERGRAM:

Výkonný umělec:

Příloha č. 4 – Přiznání k dani z příjmů fyzických osob

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Finančnímu úřadu pro / Specializovanému finančnímu úřadu

Územnímu pracovišti v, ve, pro

01 Daňové identifikační číslo

02 Rodné číslo

03 DAP¹⁾

řádné

opravné

dodatečné

04 Kód rozlišení typu DAP²⁾

05 DAP zpracoval a předkládá daňový poradce na základě plné moci k zastupování, která byla uplatněna u správce daně před uplynutím neprodloužené lhůty³⁾

ano

ne

05a Zákonná povinnost ověření účetní závěrky auditorem⁴⁾

ano

ne

Důvody pro podání dodatečného DAP zjištěny dne

Otisk podacího razítka finančního úřadu

Datum

PŘIZNÁNÍ

k dani z příjmů fyzických osob

podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

za zdaňovací období (kalendářní rok) nebo jeho část⁵⁾ od do
dále jen „DAP“

1. ODDÍL – Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení	07 Rodné příjmení	08 Jméno(-a)
09 Titul	10 Státní příslušnost	11 Číslo pasu

Adresa místa pobytu v den podání DAP

12 Obec	13 Ulice / část obce	14 Číslo popisné/orientační
15 PSČ	16 Telefon / mobilní telefon	17 E-mail
		18 Stát

Adresa místa pobytu k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje

Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se DAP podává, je rozdílná od adresy v den podání DAP.

19 Obec	20 Ulice / část obce	21 Číslo popisné/orientační	22 PSČ
---------	----------------------	-----------------------------	--------

Adresa místa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval

Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území České republiky.

23 Obec	24 Ulice / část obce	25 Číslo popisné/orientační
26 PSČ	27 Telefon / mobilní telefon	28 E-mail

29 Kód státu – vyplní jen daňový nerezident

29a Výše celosvětových příjmů

Kč

30 Transakce uskutečněné se zahraničními spojenými osobami⁶⁾

ano

ne

2. ODDÍL – Dílčí základ daně, základ daně, ztráta

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (§ 6 zákona)

	poplatník	finanční úřad
31 Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů		
32 Úhrn povinného pojistného podle § 6 odst. 12 zákona		
33 Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 13 zákona		
34 Dílčí základ daně podle § 6 zákona (ř. 31 + ř. 32 – ř. 33)		
35 Úhrn příjmů plynoucí ze zahraničí zvýšený o povinné pojistné podle § 6 odst. 12 zákona		

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36 Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)		
36a Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vyněti (ř. 36 – úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo ř. 36)		
37 Dílčí základ daně nebo ztráta ze samostatné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)		
38 Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona		
39 Dílčí základ daně nebo ztráta z nájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)		
40 Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)		
41 Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40).		
41a Úhrn dílčích základů daně podle § 7 až § 10 zákona po vyněti (ř. 41 – úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až § 10 zákona nebo ř. 41)		
42 Základ daně (36a + kladná hodnota z ř. 41a)		
43 Úhrn příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů po vyněti (ř. 31 – úhrn vyňatých příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů)		
44 Uplatňovaná výše ztráty – vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše ř. 41a		
45 Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 – ř. 44)		

3. ODDÍL – Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců	Počet měsíců
46 Odst. 1 zákona (hodnota bezúplatného plnění – daru/darů)		
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)		
48 Odst. 5 zákona (penzijní připojištění, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření)		
49 Odst. 6 zákona (soukromé životní pojištění)		
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)		
51 Odst. 8 zákona (úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání)		
52 § 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)		
52a § 34 odst. 4 (odpočet na podporu odborného vzdělávání)		
53 Další částky		
54 Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř. 46 + ř. 47 + ř. 48 + ř. 49 + ř. 50 + ř. 51 + ř. 52 + ř. 52a + ř. 53)		
55 Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř. 45 – ř. 54)		
56 Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů		
57 Daň podle § 16 zákona		

4. ODDÍL – Daň celkem, ztráta

58 Daň podle § 16 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP		
59 Solidární zvýšení daně podle § 16a zákona		
60 Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (ř. 58 + ř. 59)		
61 Daňová ztráta – zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka minus		

5. ODDÍL – Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

62 Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona		
63 Sleva podle § 35a nebo § 35b zákona		

Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení, jméno, titul manželek (manžela)	Rodné číslo	
Částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců	Počet měsíců
64 písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)		
65a písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela)		
65b písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela, která/který je držitelem ZTP/P)		
66 písm. c) zákona (základní sleva na invaliditu – pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)		
67 písm. d) zákona (rozšířená sleva na invaliditu – pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)		
68 písm. e) zákona (sleva na držitele průkazu ZTP/P)		
69 písm. f) zákona (sleva na studenta)		
69a písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)		
69b písm. h) zákona (sleva na evidenci tržeb)		
70 Úhrn slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 62 + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69 + ř. 69a + 69b)		
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 60 – ř. 70)		

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH S POPLATNÍKEM VE SPOLEČNĚ HOSPODAŘÍCÍ DOMÁCNOSTI

Příjmení a jméno	Rodné číslo	Počet měsíců ve výši na jedno dítě		Počet měsíců ve výši na druhé dítě		Počet měsíců ve výši na třetí a další dítě	
		bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P
1	2	3	4	5			
1							
2							
3							
4							
Celkem							
72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě							
73 Sleva na dani (částka z ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)							
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 – ř. 73)							
75 Daňový bonus (ř. 72 – ř. 73)							
76 Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)							
77 Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 75 – ř. 76)							

6. ODDÍL – Dodatečné DAP

78 Poslední známá daň		
79 Zjištěná daň podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 74)		
80 Rozdíl řádků (ř. 79 – ř. 78) : zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (–) částka daně se snižuje		
81 Poslední známá daň – daňová ztráta podle § 5 zákona		
82 Zjištěná ztráta podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 61)		
83 Rozdíl řádků (ř. 82 – ř. 81): zvýšení (+) – daňová ztráta se zvyšuje, snížení (–) daňová ztráta se snižuje		

7. ODDÍL – Placení daně

84 Úhrn sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti (po slevách na dani)		
85 Na zbývajících zálohách zaplacen poplatníkem celkem		
86 Zaplacená daň stanovená paušální částkou podle § 7a zákona		
87 Sražená daň podle § 36 odst. 6 zákona (státní dluhopisy)		
87a Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona		
87b Sražená daň podle § 36 odst. 8 zákona		
88 Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona		
89 Sražená daň podle § 38f odst. 12 zákona		
90 Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 2 zákona		
91 Zbývá doplatit (ř. 74 – ř. 77 – ř. 84 – ř. 85 – ř. 86 – ř. 87 – ř. 87a – ř. 87b – ř. 88 – ř. 89 – ř. 90) : (+) zbývá doplatit, (–) zaplacen více		

PŘÍLOHY DAP:

Ve sloupce uveďte počet listů příloh.

Název přílohy	
Příloha č. 1 – „Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)“	
Příloha č. 2 – „Výpočet dílčích základů daně z příjmů z nájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)“	
Příloha č. 3 – „Výpočet daně z příjmů ze zahraničí (§ 38f zákona)“ včetně Samostatných listů 1. oddílu	
Účetní závěrka poplatníka, který vede účetnictví	
„Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění“ za příslušné zdaňovací období od všech zaměstnavatelů (např. podle § 38j odst. 3 zákona)	
Doklad o poskytnutém bezúplatném plnění (daru)	
Potvrzení o poskytnutém úvěru na bytové potřeby a o výši zaplacených úroků z tohoto úvěru	
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na penzijní připojištění, penzijní pojištění, nebo doplňkové penzijní spoření	
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na soukromé životní pojištění	
Potvrzení o úhradě za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	
Potvrzení předškolního zařízení o výši výdajů vynaložených za umístění vyživovaného dítěte	
Potvrzení zaměstnavatele druhého z poplatníků pro uplatnění nároku na daňové zvýhodnění	
Důvody pro podání dodatečného DAP	
Potvrzení o vyplacených příjmech a sražené dani	
Potvrzení výše příjmů od zahraničního správce daně	
Vyrozumění o provedeném vkladu do katastru nemovitostí (§ 10 zákona)	
Seznam pro poplatníky uplatňující nárok na vyloučení dvojího zdanění podle § 38f odst. 10 zákona	
Další přílohy výše neuvedené	
Počet listů příloh celkem	

**PROHLAŠUJI, ŽE VŠECHNY MNOU UVEDENÉ ÚDAJE V TOMTO PŘÍZNÁNÍ JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ
A STVRZUJI JE SVÝM PODPISEM**

Údaje o podepisující osobě³⁾:

Kód podepisující osoby:

Jméno(-a) a příjmení / Název právnické osoby

Datum narození / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li zástupce právnickou osobou),
s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)

Jméno(-a) a příjmení / Vztah k právnické osobě

Daňový subjekt / Osoba oprávněná k podpisu

Datum

Otisk
razítkaVlastnoruční podpis
daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu
¹⁾ Označte křížkem odpovídající variantu.²⁾ Údaj vyplňte, **pouze** máte-li kód rozlišení typu DAP v případech uvedených v § 239b, § 239c a § 244 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu ve znění pozdějších předpisů.³⁾ Údaje o podepisující osobě budou vyplněny pouze v případě, kdy je DAP zpracováno a podáno osobou odlišnou od daňového subjektu.

Otisk podacího razítka finančního úřadu

ŽÁDOST O VRÁCENÍ PŘEPLATKU NA DANI Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Podle ust. § 154 a 155 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů, žádám o vrácení:

přeplatku na dani z příjmů fyzických osob Kč.

Přeplatek zašlete na adresu:

nebo vratte na účet vedený u č.

kód banky specifický symbol

Vlastník účtu měna, ve které je účet veden

V dne Podpis daňového subjektu (podepisující osoby³⁾)

Příloha č. 5 – Příloha č. 1 k přiznání k dani z příjmů

PŘÍLOHA č. 1

je součástí tiskopisu PŘIZNÁNÍ k dani z příjmů fyzických osob
za zdaňovací období 2017 – 25 5405 MFin 5405 vzor č. 24 (dále jen „DAP“)

Rodné číslo:

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazateli ve smyslu ustanovení § 146 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa. Postupné zaokrouhlování ve dvou nebo více stupních je nepřipustné.

Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Vedu daňovou evidenci ¹⁾	<input type="text"/>	Vedu účetnictví ¹⁾	<input type="text"/>	Uplatňuji výdaje procentem z příjmů ¹⁾	<input type="text"/>
-------------------------------------	----------------------	-------------------------------	----------------------	---	----------------------

Uplatňuji nižší limit u výdajů stanovených procentem z příjmů

	poplatník	finanční úřad
101 Příjmy podle § 7 zákona		
102 Výdaje související s příjmy podle § 7 zákona		
103 (neobsazeno)		
104 Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 101 – ř. 102) nebo výsledek hospodaření (zisk, ztráta)		
105 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona zvyšující – uvedte úhrn částek zvyšujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)		
106 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující – uvedte úhrn částek snižujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)		
107 Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
108 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
109 Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
110 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
111 (neobsazeno)		
112 Váš podíl jako společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti. Vykáže-li společnost ztrátu, označte svůj podíl znaménkem minus (–)		
113 Dílčí základ daně (ztráta) z příjmů podle § 7 zákona (ř. 104 + ř. 105 – ř. 106 – ř. 107 + ř. 108 + ř. 109 – ř. 110 – ř. 111 + ř. 112)		
114 Dílčí základ daně z příjmů podle § 7 zákona po vynětí (ř. 113 – úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 zákona)		

2. Doplnující údaje (§ 7 zákona)

A. Údaje o obratu a odpisech

Roční úhrn čistého obratu

Uplatněné odpisy celkem

Z toho odpisy nemovitých věcí

B. Druh činnosti²⁾

Název hlavní (převažující) činnosti

Sazba výdajů
% z příjmů

Příjmy

Výdaje

CZ - NACE

--	--	--	--	--

Název dalších činností

Celkem				

25 5405/P1 MFin 5405/P1 - vzor č. 13

(1)

C. Údaje o samostatné činnosti

Datum zahájení činnosti Datum přerušení činnosti Datum ukončení činnosti Datum obnovení činnosti Počet měsíců činnosti

--	--	--	--	--

D. Tabulka pro poplatníky, kteří vedou daňovou evidenci podle § 7b zákona

Vyplňte pouze v případě, vedete-li daňovou evidenci podle § 7b zákona. Údaje, prosím, vyplňte v celých Kč.

	Na začátku zdaňovacího období	Na konci zdaňovacího období
1. Hmotný majetek		
2. Peněžní prostředky v hotovosti ^{*)}		
3. Peněžní prostředky na bankovních účtech ^{*)}		
4. Zásoby		
5. Pohledávky včetně poskytnutých úvěrů a zápůjček		
6. Ostatní majetek ^{*)}		
7. Dluhy včetně přijatých úvěrů a zápůjček		
8. Rezervy		

9. Mzdy	
---------	--

^{*)} označené údaje jsou nepovinné**E. Úpravy podle § 5, § 23 zákona ²⁾**

č. ř.	Popis úpravy podle § 5, § 23 zákona zvyšující výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji	poplatník uvede v celých Kč
1.		
2.		
3.		
4.		

č. ř.	Popis úpravy podle § 5, § 23 zákona snížující výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji	poplatník uvede v celých Kč
1.		
2.		
3.		
4.		

F. Údaje o společnících společnosti ²⁾

Jste-li společníkem společnosti, která není právnickou osobou, vyplňte údaje o ostatních společnících společnosti

	Jména	Příjmení	DIČ	Podíl na příjmech v %	Podíl na výdajích v %
1.					
2.					
3.					

G. Údaje o spolupracujících osobě ²⁾

Jste-li osoba, která rozděljuje příjmy a výdaje podle § 13 zákona, nebo osoba v rodinném závodě, uveďte údaje o spolupracujících osobě

	Jména	Příjmení	DIČ (RČ)	Podíl na příjmech a výdajích v %
1.				
2.				

H. Údaje o osobě, která rozděljuje příjmy a výdaje

Jste-li spolupracující osoba podle § 13 zákona, nebo osoba v rodinném závodě, uveďte údaje o osobě, která na Vás rozdělila příjmy a výdaje

	Jména	Příjmení	DIČ	Podíl na příjmech a výdajích v %
1.				

I. Údaje o veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společnosti ²⁾

Daňové identifikační číslo veřejné obchodní společnosti, kde jste společníkem, nebo komanditní společnosti, kde jste komplementářem, a výše Vašeho podílu v procentech

DIČ	%

¹⁾ Z předtištěných možností v rámečku vyberte odpovídající variantu a označte křížkem²⁾ Údaje, pro které nedostačuje vyhrazené místo, uveďte na volný list a přiložte k tiskopisu

(2)

Příloha č. 6 – Příloha č. 2 k přiznání k dani z příjmů

PŘÍLOHA č. 2

Rodné číslo:

je součástí tiskopisu PŘÍZNÁNÍ k dani z příjmů fyzických osob
za zdaňovací období 2017 – 25 5405 MFin 5405 vzor č. 24 (dále jen „DAP“)

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazateli ve smyslu ustanovení § 146 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa. Postupné zaokrouhlování ve dvou nebo více stupních je nepřipustné.

Výpočet dílčích základů daně z příjmů z nájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů z nájmu (§ 9 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy ze zdrojů v zahraničí

Uplatňuji výdaje procentem z příjmů (30 %)¹)

Dosáhl jsem příjmů ze společného jmění manželů¹)

Uplatňuji nižší limit u výdajů stanovených procentem z příjmů

	poplatník	finanční úřad
201 Příjmy podle § 9 zákona celkem		
201a Příjmy podle § 9 zákona pouze z nájmu nemovitých věcí (z ř. 201)		
202 Výdaje podle § 9 zákona		
203 Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 201 – ř. 202) nebo výsledek hospodaření před zdaněním (zisk, ztráta)		
204 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona zvyšující rozdíl mezi příjmy a výdaji nebo výsledek hospodaření před zdaněním (zisk, ztráta)		
205 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující rozdíl mezi příjmy a výdaji nebo výsledek hospodaření před zdaněním (zisk, ztráta)		
206 Dílčí základ daně, daňová ztráta z nájmu podle § 9 zákona (ř. 203 + ř. 204 – ř. 205)		

Rezervy na začátku
zdaňovacího období

Rezervy na konci
zdaňovacího období

2. Výpočet dílčího základu daně z ostatních příjmů (§ 10 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Druh příjmů podle § 10 odst. 1 zákona	Příjmy	Výdaje	Rozdíl (sloupec 2 – sloupec 3)	Kód²)
1	2	3	4	5
1				
2				
3				
4				
Úhrn kladných rozdílů jednotlivých druhů příjmů				

Číslo rozhodnutí
katastrálního úřadu

	poplatník	finanční úřad
207 Příjmy podle § 10 zákona		
208 Výdaje podle § 10 zákona (maximálně do výše příjmů)		
209 Dílčí základ daně připadající na ostatní příjmy podle § 10 zákona (ř. 207 – ř. 208)		

¹) Označte křížkem odpovídající variantu.

²) Pokud jste uplatnil výdaje procentem z příjmů (týká se pouze zemědělské výroby), uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „p“. Pokud příjmy plynou z majetku, který je ve společném jmění manželů, uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „s“. Pokud příjmy plynou ze zdrojů v zahraničí, uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „z“. Pokud je v tabulce uveden bezúplatný příjem a jedná se o nemovitou věc, uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „n“.